

Lokbodarna

En gammal Morafäbod i Älvdalen

Christer Karlsson, Mats Morell, Lars Aronsson
Ingmar Kånåls och Anders Romson

Innehåll

Förord	3
Lokbodarna i Älvdalens socken	4
Varför ägde folk från Östnor en fäbod i Älvdalens socken?	4
Dokument som visar att Östnorsbor ägde Lokbodarna under 1800-talet	5
Schröders köp av Lokbodarna	6
Hur lyckat var köpet av Lokbodarna för Trebolagen?.....	7
Köpebref (avskrift av bilaga 15).....	7
Arrende Kontrakt (avskrift av bilaga 16).....	8
Två berättelser om björn som dödade kor	11
Älvdalsbor övertog arrendet 1905	11
Tommy Hedén, född 1942 var under sin ungdom i Lokbodarna	11
Bertil Ekholm, född 1934 var fosterson hos Vilhelm och Johanna Jönsson	11
Anna-Greta Eriksson var fosterdotter hos Vilhelm och Johanna Jönsson.....	12
Sune Näslund född ca 1930 tillbringade sommarlovet 1940 i Lokbodarna	13
Åker och äng har blivit skog efter 1960	14
Avslutande kommentar.....	21
Referenser.....	22
Bilagor.....	22

Förord

Lokbodarna är en intressant fäbod ur flera synpunkter.

- Fäboden ligger i Älvdalens kommun men ägdes under lång tid av folk från Östnor i Mora kommun.
- Inför starten av Storskiftet i Älvdalens kommun köptes den av Trebolagen, d.v.s. kartellen mellan skogsbolagen Bergslaget, Korsnäs och Kopparfors (Kopparbergs och Hofors Aktiebolag) för att få tilldelning av skog, med den uppodlade arealen jordbruksmark som tilldelningsgrund.
- Köpet och den utökade uppodlingen av Lokbodarna sköttes av Gustaf Schröder, som efter sin pensionering skrev 27 böcker om livet i Dalarna och Värmland under 1800-talet.
- Sedan Trebolagen hade fått sin skogstilldelning var det skogen som var intressant för dem. Fäboden utarrenderades från 1877 till Östnorsbor som tidigare hade varit delägare i fäboden.
- Korsnäs övertog ägandet av Lokbodarna när Trebolagen upplöstes och från 1905 utarrenderades den till några familjer från Älvdalen.

Mats Morell, född 1936, är initiativtagare till denna skrift. Förutom materialet om Lokbodarna har Mats även beskrivit historiken om Läde tjär- och kolugnar. Han har även skrivit om ängsslåtter på Olofsholmen (Ållåsåلمان) i Österdalälven, utanför Långlet. Mats är utbildad skogstekniker, men har under sitt yrkesliv jobbat mycket med administrativ databehandling. Han är uppvuxen i Östnor och bor sedan 1985 i Lørenskog, nära Oslo, men har ett fritidshus nära Norra Garberg, där han tillbringar mycket tid.

Christer Karlsson, född 1953, är uppvuxen i Västerbotten och Ångermanland, men bor sedan 1988 på Sollerön. Han är jägmästare och har sedan 1988 arbetat med skogsforskning inom Sveriges lantbruksuniversitet (SLU), med Siljansfors försökspark som bas. Christer har även samarbetat med Mats Morell i skrifterna om tjärfabrikerna i Eldris och i Läde.

Lars Aronsson är, född 1944 och uppvuxen i Östnor. Efter avslutad folkskola jobbade han ca 10 år på Mora Armaturfabrik. Efter ett par vinterkurser på Mora Folkhögskola utbildade han sig till drifttekniker inom energibranschen, och har därefter jobbat ca 30 år i kommunala energiverk och privat kraftindustri.

Ingmar Kånåls, född 1947, är ordförande i Mora hembygdslag, som är ansvarig utgivare av denna skriftserie. Ingmar har varit delaktig i framtagande, granskning och publicering av skriften.

Anders Romson, född 1939, bor på fädernegården Rombogården i Östnor. Anders har arbetat med markanvändningsplanering på Mora kommun och medverkat i många beskrivningar om Moras historia.

Ett stort tack till Lars-Erik Lindhamn, Elfdalens Hembygdsförening som tillhandahållit foto (bild 5), Alf Jagnell för foton (bild 11-13), Karl-Erik Grudd, Mora som har tillhandahållit underlag till bilagorna 1, samt 6-11, samt Bertil Ekholm, Borlänge och Tommy Hedén, Älvdalen, som berättat om livet i Lokbodarna.

Ett stort tack till Karin Högberg, Östnor som har korrekturläst manuskriptet och bidragit till att förbättra det.

Lokbodarna i Älvdalens socken

Lokbodarna är en fäbod i Älvdalens kommun, som ligger i en sydsluttning, 430 meter över havet, 7,7 km sydost om Älvdalens kyrka (bild 1). I en fäbodinventering från 1664 kallas fäboden för Hookbodha, i bouppteckningar m.m. skrivna under åren 1829-1860 kallas fäboden för Loka fäbodar. I ett köpebrev från 1877 kallas fäboden Lokbodarne, medan det i ett arrendekontrakt från samma år benämns Lokbo fäbodar. Det var köpekontraktet och arrendekontraktet från 1877 som väckte Mats Morells intresse för fäboden och som är upprinnelsen till denna historik. För Mats, som själv är född i Östnor i Mora kommun, var det främst kopplingen mellan Östnor och Lokbodarna samt släktskapet mellan honom och några av de personer som undertecknade köpebrevet och arrendekontraktet 1877 som var intressant.

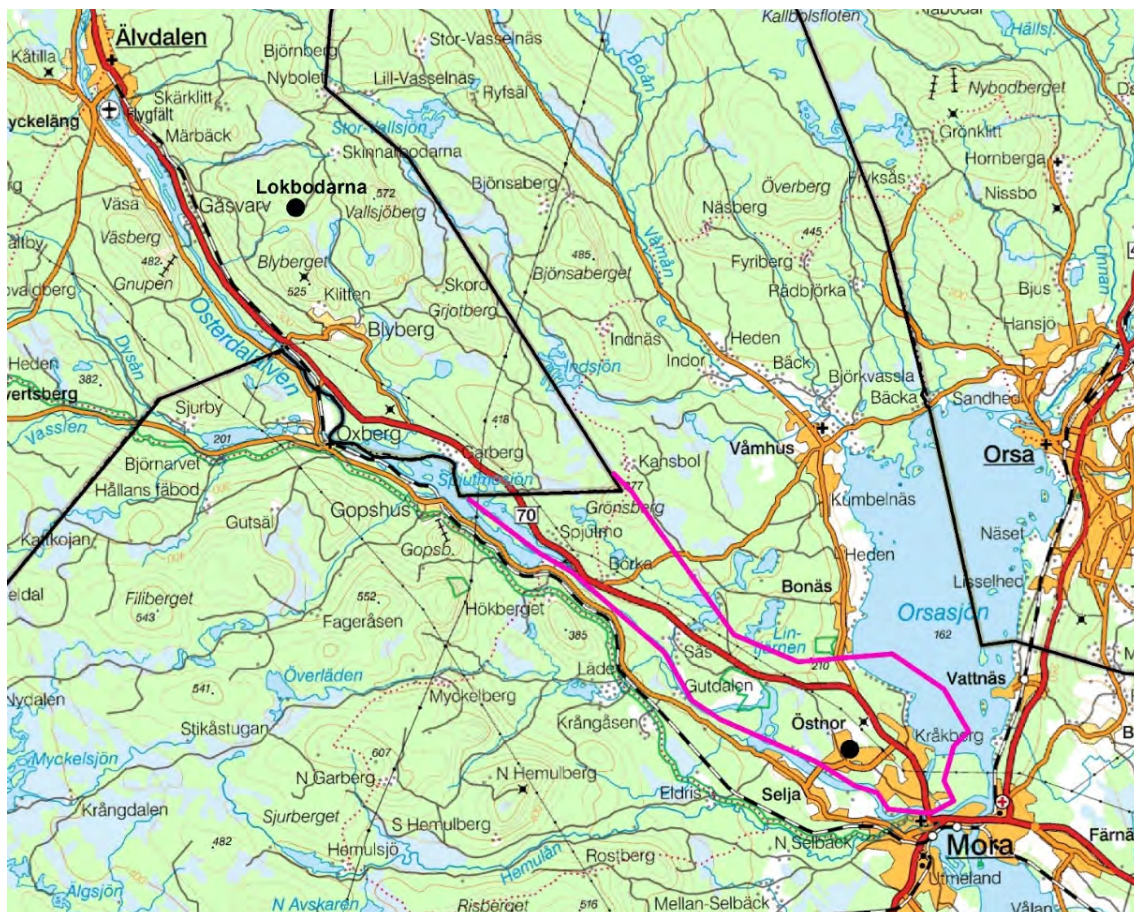

Bild 1. Karta som visar att Lokbodarna ligger ca 25 km NV om Östnor (Mora). Gränsen mellan Älvdalens och Mora socken (kommun) ligger mitt emellan (svart linje). Fram till 1586 hörde Östnor, Öna och Kråkberg till Älvdals setting inom Mora socken (lila linje). Kartan konstruerad av Christer Karlsson med lantmäteriets översiktskarta som bakgrund.

Varför ägde folk från Östnor en fäbod i Älvdalens socken?

År 1586 blev Älvdalen en egen socken efter att tidigare ha varit en del av Mora socken. Fram till år 1586 tillhörde Östnor, Öna och Kråkberg samma setting (sjättedel) av Mora socken som Älvdalen (bild 2). En tanke som då dyker upp är att folket från Östnor hade ägt Lokbodarna redan före 1586. Så enkelt verkar det dock inte vara. I en inventering av fäbodar inom Kopparbergs län som gjordes åren 1663-1664 finns även fäbodarna inom Älvdalens socken upptagna. Där finns ingen fäbod som heter Lokbodarna, Loka eller Lokbo. Däremot finns det en fäbod som heter *Hookbodha*, och som i förteckningen kommer närmast efter *Skinnarbodha* (Lindén 1974). Enligt Solders (1962) är det troligt att *Hookbodha* i 1664 års förteckning är dagens Lokbodarna. Det var dock inte några personer från Östnor som år 1664 ägde *Hookbodha*, utan dessa kom från Blyberg och Garberg (Lindén 1974). Enligt Solders (1962) förvärvade Östnorsborna Lokbodarna någon gång under 1700-talets första hälft. Någon referens till denna uppgift ger han dock inte.

En förklaring till att Östnorsborna förvärvade mark inom Älvdalens socken kan vara att rågången mellan Mora och Älvdalens socknar vid Garberg inte blev helt fastställd förrän 1836 (Solders 1962). Detta förklarar också varför Skord fäbod inom Älvdalens socken i 1664 års inventering är redovisad under Mora socken. Skord ägdes redan 1664 av folk från Kråkberg (Lindén 1974).

Bild 2. Karta som visar Mora sockens indelning i setungar (sjättedelar) innan Älvdalen blev egen socken år 1586. Östnor tillhörde Älvdals settung (Efter Blomkvist 1999).

Dokument som visar att Östnorsbor ägde Lokbodarna under 1800-talet

Det äldsta dokument som vi redovisar, och som visar på att Östnorsbor ägde mark i Lokbodarna, är en bouppteckning efter socknemannen Carl Morell i Östnor, som avled den 6 januari 1829. Bouppteckningen upprättades den 11 mars 1829, och bland ägodelarna fanns åkerjord och slogjord i Loka fäbodrar samt en del husgeråd och redskap (bilaga 1). I ett delningsdokument daterat den 2 juli 1841 fördelade makarna Rumbo Aron Andersson och Margit Andersdotter i Östnor sina ägodelar, bl.a. byggnader i Loka fäbodrar, mellan sina barn (bilaga 2). Inför Storskiftet i Mora socken upprättades sommaren 1847 förteckningar över antal hästar, kor och små kreatur (får och getter) för varje by inom Mora socken. I listan över Östnor togs även boskap i Loka fäbodrar upp (bilaga 3). Den 29 april 1848 upprättades bouppteckning efter Margit Andersdotter som hade avlidit den 15 april 1848. Bland ägodelarna fanns en slipsten och en kopparkittel i Loka fäbodrar (bilaga 4). Den slutgiltiga bouppteckningen fastställdes av Mora Lagtima Tingsrätt den 28 mars 1849 (bilaga 5). Här upptas bl.a. en halv sidbod i Loka fäbodrar.

Den 29 april 1850 köpte Anders Carlsson Morell, Östnor, mark i Loka fäbodrar från dels Krång Anders Matsson, Östnor (bilaga 6), dels från Finns Anders Erssons barn genom förmyndaren Eric Carlsson (bilaga 7). Ett problem med den sistnämnda affären var att köpeskillingen betalades i sedlar med beteckning Riksdaler riksgälds (Rd. Rgs). Riksbanken slutade att lösa in denna typ av sedlar den 31 december 1845. Den 15 januari 1861 förrättades bouppteckning efter Carl Carlsson Morell i Östnor som hade avlidit den 27 december 1860. Av tillgångarna på totalt 1265,40 Riksdaler riksmünt, värderades marken i Loka fäbodrar (1,5 skindland lind- och slogjord) till 15 riksdaler, en halv stuga till 5 riksdaler, ett halvt stall till 5 riksdaler

och ett halvt fähus till 2,50 riksdaler riksmünt (bilaga 8). Den 21 december 1863 köpte Olof Carlsson Morell i Östnor mark och hus i Loka fäbodan genom två olika affärer (bilaga 9 och 10). Den 17 juni 1869 köpte Matts Carlsson Morell i Östnor mark i Loka fäbodan av sin bror Carl (bilaga 11).

Schröders köp av Lokbodarna

Gustaf Schröder flyttade till Älvdalen våren 1877. Han var då anställd av Trebolagen, en kartell som hade bildats den 1 maj 1876 av skogsbolagen Bergslaget, Korsnäs och Kopparberg-Hofors. I Älvdalen pågick Storskiftet, och ett av Gustaf Schröders första projekt i Älvdalen var att köpa fäboden Lokbodarna inkl. byggnader, åker och slog (betesmark). Köpet gjordes den 5 juli 1877 och säljare var jordägare i Östnor, i Mora kommun. Köpet var en spekulation i att skog skulle tilldelas denna mark vid Storskiftet (bild 3). Schröder köpte för Trebolagens räkning 5,6 hektar mark för summan 6207 kr och 45 öre.

Inför köpet kontaktades Rombo Anders Mattson i Östnor av Gustaf Schröder för att fungera som kontaktperson mellan Lokbodarnas ägare och Trebolagen som ville köpa Lokbodarna. Schröder och Rombo Anders kände varandra väl sedan tidigare skogsaffärer. Två brev som Schröder skrev till Rombo Anders inför köpet finns bevarade hos Anders Romson, Östnor (bilaga 12 och 13). En av delägarna i Lokbodarna var Olmås O Mattson i Färnäs. I ett brev daterat den 2 juni 1877 bad han Rombo Anders att vara hans ombud eftersom han skulle resa bort. Mattson undrade i brevet om hans andel möjligen kunde vara värd 75 kr (bilaga 14). När köpet slutfördes visade det sig att han fick 287 kr och 40 öre (bilaga 15).

I den avskrift av köpebrevet som Anders Romson i Östnor har i sin ägo (bilaga 15), saknas köparens underskrift (Schröders namnteckning). Som säljare står 24 olika familjer med totalt ca 30 namnteckningar. Samma dag som köpebrevet undertecknades (5 juli 1877) skrevs ett arrendekontrakt, där nio av säljarna fick rätt till åtta veckors sommarbete för sammanlagt 19 kor (bilaga 16). Ersättningen till Trebolagen bestod av att man lämnade spillningen från kreaturen till bolaget samt att man efter andel skötte inhägnaden av fäboden. Kontraktet gällde varje sommar "till den tid pågående Storskifte uti Elfdals Socken blifvit utstakadt". Detta är svårtolkat eftersom kartan över fäboden upprättades 1878, medan bydelningen av inägorna fastställdes 1884. Markägarna fick tillträde till sina inägor den 17 maj 1886, men förrättningen fastställdes först den 28 november 1887 (bild 4). Bydelningen av skogsmarken fastställdes den 25 februari 1888, och Storskiftet avslutades den 3 december 1889 (Adde 1895). Vilket av dessa datum tolkades som bortre gräns för arrendekontraktets giltighetstid? Vi har ingen uppgift om hur många somrar som arrendatorerna utnyttjade sin betesrätt, eller om några stridigheter om kontraktets tolkning uppstod. I bilaga 17 finns information om säljarnas födelseår, dödsår m.m.

Efter köpet nyodlade Trebolagen 5,1 hektar jordbruksmark, från 5,6 hektar till 10,7 hektar. Detta resulterade i en betydande skogstilldelning när Storskiftet avslutades. Fastighetens totala areal blev 357 hektar inklusive jordbruksmark och impediment (bild 3). Det framgår inte hur stor arealen produktiv skogsmark blev, men en rimlig gissning är att området omfattade minst 250 hektar produktiv skogsmark. Detta innebar att man för varje hektar odlad jord tilldelades 25 hektar skog, vilket är mer än dubbelt så mycket som Korsnäs hoppades att få sig tilldelat (Ekman 1918).

Hur lyckat var köpet av Lokbodarna för Trebolagen?

I jubileumsskriften "Bidrag till kännedom om Korsnäs skogars historia" har Korsnäsdirektören Wilhelm Ekman (Ekman 1918) kommenterat detta köp, vilket här citeras:

"Den i många trakter av landet vanliga seden att inköpa och uppodla jord för att sedan därtill fordra skogsanslag, förekom nog även i Dalarna, men Bolagen gjorde härpå icke några större förtjänster. Det enda odlingsförsök, som verkligen skedde, utfördes av B.K.H. (Trebolagen) i Lokbodarne i Elfdalen och var detta av mycket nedslående ekonomiskt resultat, vilket framgår av nedanstående tablå, som uppgjorts af Inspektör G. Schröder, vilken utförde odlingen.

Inköpspris för jorden	7412:00
Odlingskostnader 1877	529:32
Odlingskostnader 1878	9212:72
Byggnader 1878	5717:81
Kompletteringar och gödsl.	8322:77
Räntor och omkostnader	2302:38
Summa	33500:00
Avdrag för jordvärde 20 tld	8000:00
Summa	25500:00
10 års räntor	15300:00
Summa	40800 kr

Man hoppades då erhålla 200 tld (1 tunnland = ca 0,5 hektar) skog, varå beräknades 39 360 st stockar. Värdesättas dessa till 1 kr per styck eller samma pris som vid det samma år skedda Grådaköpet, skulle affären ungefär jämnt ha gått ihop. I en not till kalkylen säges dock, att man påräknar 52 800 timmer. Då har affären ju varit passabel. Men jämföras kostnaderna, som dock gingo till 200 kr per tld med det förhållandet, att man i Elfdalen under denna tid kunde köpa odlad jord med skogsanslag för 10-30 kr per tld, så var det klart att dylika odlingar ej skulle fortsättas. Sannolikt vore de odlingar som gjordes i Särna betydligt mer lönsamma. De voro ytterst ofullständigt gjorda, men skogsanslag erhöles, hvarmed målet var vunnet. I fler fall har Korsnäs sedan förvärvat dessa och har därför att dragas med följderna både i form af stora skogsanslag och klena jordbruk"

Köpebref (avskrift av bilaga 15)

Till Stora Kopparbergs Bergslag, Korsnäs sågverks Aktiebolag samt Kopparbergs och Hofors Aktiebolag eller dess rättsinnehavare försälja undertecknade nedanstående egendomar bestående av det antal snesland och bandland åker och slog, som här nedan finnas antecknade, jemte därtill fallande skog och öfriga förmåner, belägna uti Stora Kopparbergs län, Elfdals socken och fäbodstället Lokbodarne att genast av köparna tillträdas, emot en öfverenskommen och denna dag erlagd köpesumma af Sex tusen tvåhundra sju (6207) kronor 45 öre, och som härmed qvitteras; alltså afhända vi oss nämnda jordlotter med allt hvad dertill lydt och förvärfas kan, och tillegna desamma ofvanskrifna Bolag att dermed styra såsom med all annan deras lagfångna egendom och förbinda oss stånda harmnt? enligt Lag. Mora den 5 juli 1877.

Säljarnas namn

(24 ägolotter listade)

Summa

Areal försålda egendomar						Köpesumma	
Åker			Slog				
Snes-land	Band-land	1/100 meter	Snes-land	Band-land	1/100 m	Kronor	ören
186	6	91	256	6	94	6207	45

Arrende Kontrakt (avskrift av bilaga 16)

Härmed bortarrenderar till den tid pågående Storskifte uti Elfdals Socken blifvit utstakadt, till:

Erik Matsson Morell 8 veckors Sommarbete i Lokbo fäbodas för	2 kor
Erik och Mats Carlssöner	3 kor
Bogg Aron Aronsson	3 kor
Rombo Anders Aronsson	3 kor
Katrin Anders Olsson	2 kor
Skeri Aron Aronsson	1 ko
Margit Ersdotter Morell	2 kor
Bogg Anders Persson .	2 kor
Finn Anders Andersson	1 ko

Jemte bergningsrättigheten frå de jordlotter uti Lokbo Fäbodas ofvanämnde personer enl. specifikation i Köpebref af denna dag försåldt till nedannämnde Bolag; emot att arrendatorerna till egaren lemnar den gödsel och spillning som faller af ofvannämnde kreatur, och efter andel deltagar uti stängsel af fäboden. Arrendatorerne ega att uti de hus som å egendomen finnes inlägga blifvande skördar samt att under valltiden åtnjuta husrum och mjölkrum. Egare äro dock oförhindrade att utan ersättning låta verkställa odling och utsäde, hus förflytta till eller ifrån bortarrenderade jordlotter m.m. som för hela egendomens försättning i ett godt skick nödigt är eller blifver.

Å Falu Bergslag, Korsnäs Sågverks Aktie Bolag

samt Kopparbergs och Hofors Aktie Bolags vägnar.

Elfdalen den 5:te Juli

G. Schröder

På kontraktets baksida fortsätter kontraktet:

Med å andra sidan stående kontrakt förklara vi oss till alla delar nöjde och hafva vi deraf hvarsitt exemplar tagit som för att gälla.

Mora den 5 juli 1877

På en gång närvarande Wittnen

Wilh. Pallin & Halfward Jönsson

Arrendatorernas namnteckningar:

Rombo Aron Aronsson, Bogg Aron Aronsson, Katrin Anders Olsson, Erik Matsson Morell

Eric Carlsson, Mats Morell, Hinders Sven Svensson för Majt Ersdotter Morell enl. fullmakt,

Bogg Anders Persson, Brödren Erik Persson, Finn Anders Andersson

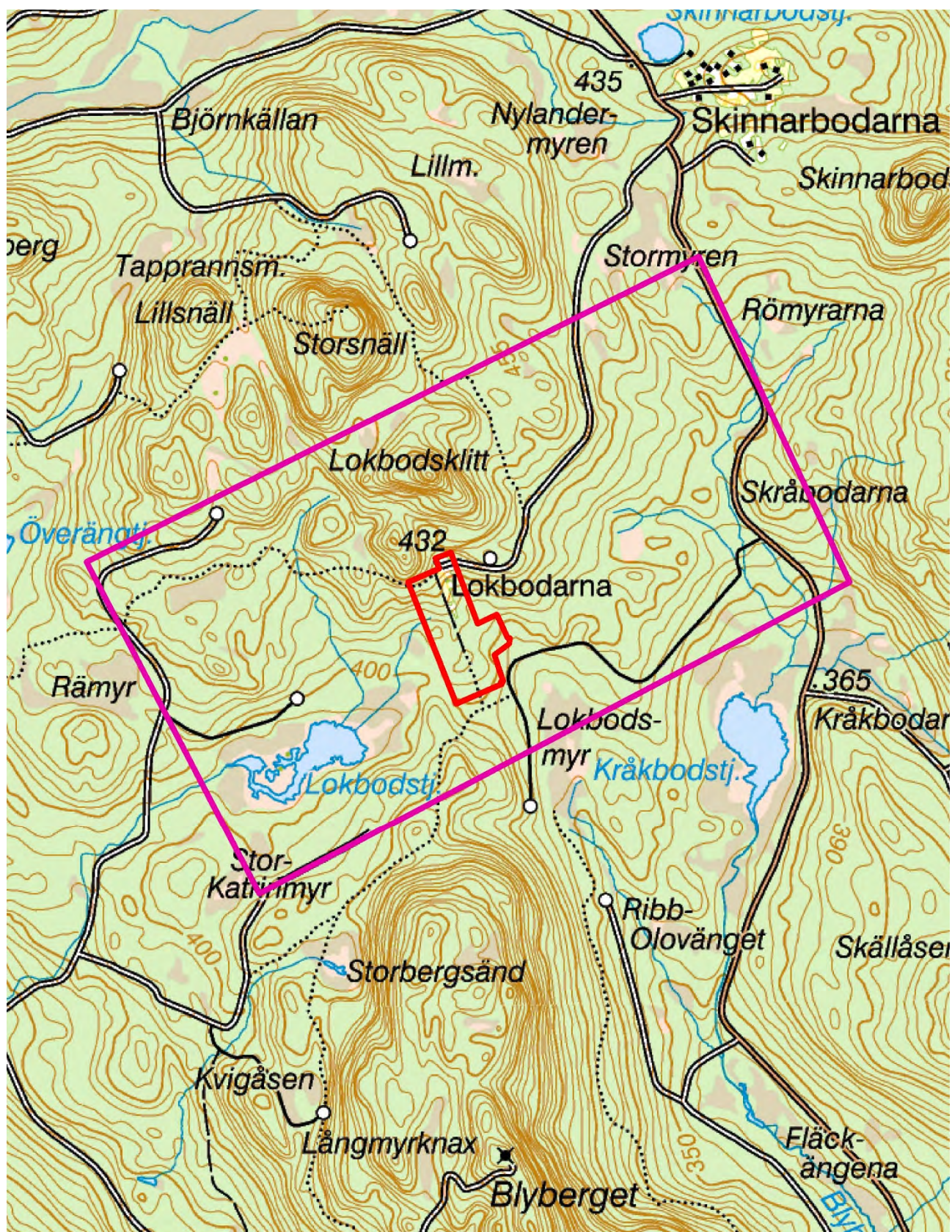

Bild 3. Området inom den röda yttergränsen visar den uppodlade arealen inom Lokbodarna vid Storskiftet, 10,7 hektar. Området inom den lila yttergränsen visar det område som Trebolagen blev tilldelade vid Storskiftet. Området är 357 hektar inkl. det röda området. Kartan framställd av Christer Karlsson, SLU, med lantmäteriets topografiska karta som underlag.

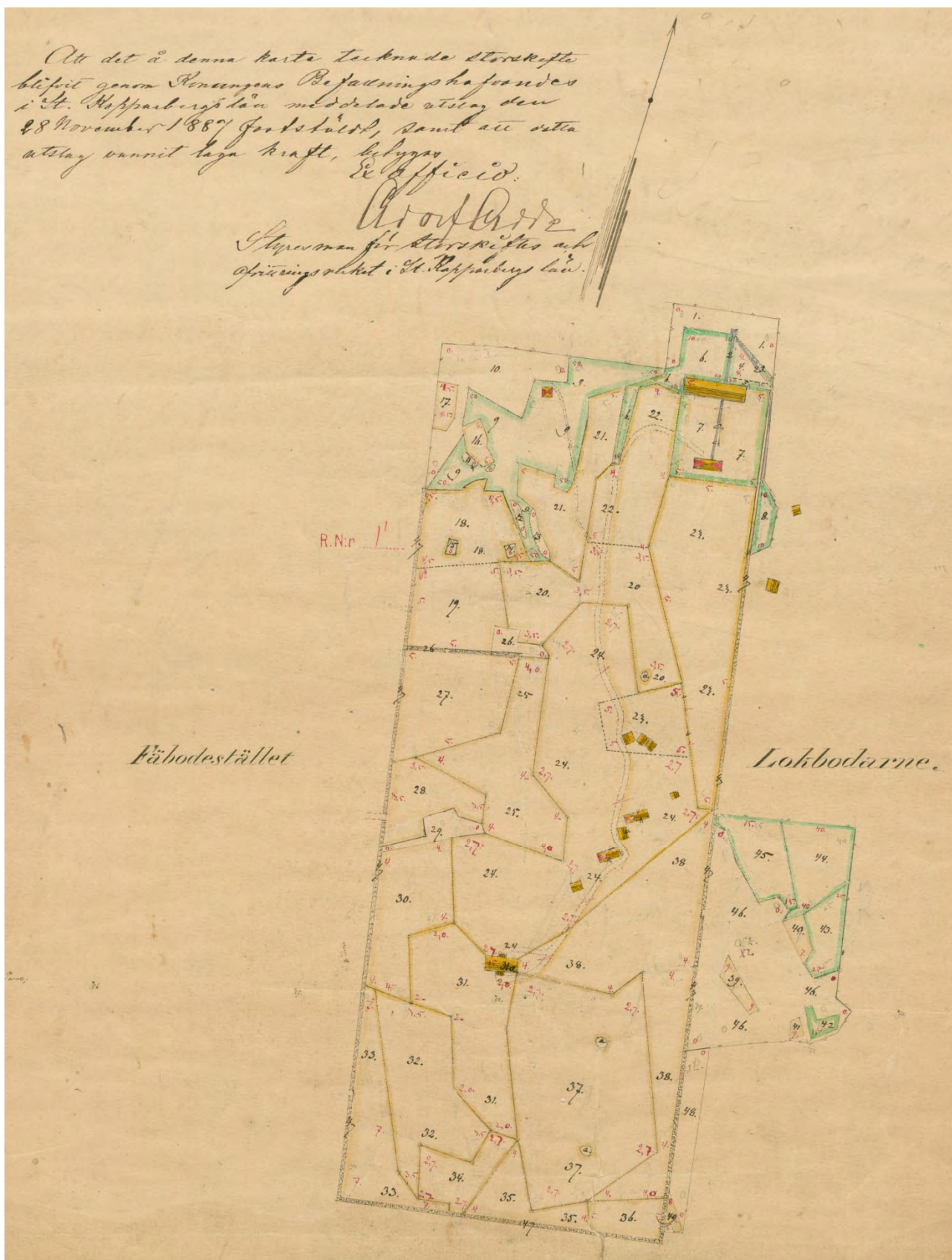

Bild 4. Storskifteskarta över Lokbodarna upprättad år 1887. Texten i kartans övre del lyder "Att det å denna karta tecknade storskifte blifvit genom Konungens Befallningshafvandes i St. Kopparbergs län meddelade utslag den 28 november 1887 fastställt, samt att detta utslag vunnit laga kraft betygar, Ex officio, Adolf Adde, Styresman för storskiftes och afräkningsverket i St. Kopparbergs län." Akt 20-Älv-25. Lantmäteriet.

Två berättelser om björn som dödade kor

Under 1800-talet, och speciellt dess första hälft, var skogsbetet inte helt okomplicerat, bland annat på grund av att björnar rev många kor. Det framgår t.ex. av följande berättelse från Lokbodarna, som nedtecknades i början av 1900-talet av Erik Romson, farfar till uppgiftslämnaren Anders Romson i Östnor:

"Aron Majt Ersdotter i Östnor född år 1812 (1806?), död år 1882, änka efter Matts Morell i Östnor, och farmoder till Anders Morell i Östnor, bodde i n.v. Finngård där mellanstugan står i trädgården. "Gätade" i Lokbodarna under 12 (13?) somrar. Under denna tid blevo 10 kor rivna av björnen, därav 5 st kor under samma sommar och tillhöriga samma familj, neml. Skeri eller s.k. Tunsgården. Den femte kon, en kviga, kom hem, men illa riven. Denna kviga var den enda som blev kvar för sagda familj. Folk som var ute och leta efter korna funno dessa, en efter en, ihjälrivna med juvren bortslitna. Björnen hade övertäckt korna med mossor. Björnen anföll i regel kor som voro dräktiga och rev ut fostret som han åt upp, men lämnade kon åt sitt öde. Det hände att björnen kom farande in i kreaturshopen och rätt på den dräktiga kon, då hjorden var samlad å sovholen. Ovannämnda gumma berättar att hon på detta sätt mistade sin enda ko en gång".

Historien med de fem rivna korna, som Aron Majt Ersdotter berättar här ovan utspelade sig troligen 1833. Årtalet kommer från en annan historia som sannolikt återger samma händelse. Även denna händelse nedtecknades av Erik Romson, som hade fått den berättad av Anders Morell i Östnor:

"År 1833: Björnen nedslog 4 st kor som tillhörde en och samma familj. Platsen. Lillmyran vid Lokbodarna i Älvdalen. De rustade sig att tillvarata korna som björnen efter sin vana trogen grävt ned i mossan sedan han, Björnen, uppåtit kornas tunga och juver. Det var under slättertiden så att folk ej hade tid övrig att fara ifrån arbetet, och endast två man, Klockar Anders Mattson eller "Rudgubben" som han kallades i öknamn, samt Pellas Erik Ersson med öknamnet "Sjärnspegubben". Den senare tog sin gamla lodbössa som jaktvapen, vilken laddades med dubbelt skott genom att ovanpå blykulan stoppa in en gammal harvpinne. Komna till platsen där korna voro, befanns Björnen där, men lyckades fly innan jägarna hunno skjuta."

Vi har letat i Schröders böcker efter någon historia där Lokbodarna nämns, men inte hittat något. Beträffande björnens förekomst i Dalarna, berättar Gustaf Schröder om många björnmöten under sin första tid i Dalarna åren 1863 och fram till början av 1870-talet. Därefter minskade björnstammen snabbt på grund av den intensiva jakten (Schröder 1909). Detsamma gällde varg och andra rovdjur.

Älvdalsbor övertog arrendet 1905

Tommy Hedén, född 1942 var under sin ungdom i Lokbodarna

Christer Karlsson intervjuade 2020-05-14 Tommy Hedén i Älvdalen. Han är född 1942 och var under sin ungdom i Lokbodarna med sina föräldrar och farföräldrar. Han berättade att hans farfar Anders (Anton) Bernhard Hedén och farmor Anna Hedén från Holen i Älvdalen tillsammans med tre andra familjer övertog arrendet av Lokbodarna 1905 och använde fäboden fram till i början av 1960-talet. Anders Bernhard Hedéns svåger och syster, Mo Helmer Persson och Anna Persson från Holen i Älvdalen var också arrendatorer. Ulrika och Emil Eriksson var ett annat arrendatorspar från Näset i Älvdalen, liksom Vilhelm och Johanna Jönsson var arrendatorer. 1905 var det Korsnäs som ägde Lokbodarna. Tommy Hedéns föräldrar, Marta och Ivar Hedén, övertog arrendet efter Anders och Anna Hedén.

Bertil Ekholm, född 1934 var fosterson hos Vilhelm och Johanna Jönsson

Christer Karlsson intervjuade 2020-05-14 Bertil Ekholm i Borlänge. Han växte upp som fosterson till Vilhelm och Johanna Jönsson. Bertil Ekholm föddes 1934 och bodde från 1937 varje sommar samt en del vintrar i Lokbodarna fram till omkring 1962. När han var 14 år köpte Vilhelm en häst till honom. Han körde med den i skogsavverkningar från 14 till 28 års ålder, mestadels runt Lokbodarna. De odlade all havre till hästen i Lokbodarna. Jönssons hade ungefär sex kor i Lokbodarna på somrarna, och de övriga familjerna hade 12-14 kor. Ibland hade man även grisar. Bertil Ekholm berättade också att den stora byggnaden i den nedre delen av åkern var en trösklada (bild 4 och 5). Husen längst upp, ovanför den stora ladugården ägdes av

skogsbolaget Korsnäs. I huset som finns kvar 2020 brukade skogsförvaltaren bo (bild 16). Öster om detta fanns ett mindre hus där skogsvaktaren bodde mest hela sommaren.

Bild 5. Lokbodarna ca 1924 (med tanke på barnens storlek). Fotot visar ungefär två tredjedelar av den odlade arealen. I bakgrunden till höger syns tröskladan. Stående från vänster: Anton (Anders) och Anna Hedén med sonen Artur, okänd herre, Anna Persson=fru Tenn Lars, även kallad Faster-Ann, Johanna Näslund-Backlund, Kristina och Johan Jönsson med dottern Lilly, två okända damer, Ulrika och Emil Eriksson, Einar Eriksson-Travergård, längst till höger okänd herre. De tre barnen i mitten: Marta Backlund-Heden i rättviksdräkt, Anna Backlund-Snibb i älvdalsdräkt, och Bertil Näslund. Bildtexten hämtad från artikel av Sune Näslund i Skansvakten 2010. Foto: EHF:s arkiv. Trolig fotograf: Tenn Lars. Källa: Elfdalens hembygdsförenings bildarkiv.

Anna-Greta Eriksson var fosterdotter hos Vilhelm och Johanna Jönsson

"När syster Anna kom hem till Holen gick hon till Johanna Jönsson, Muofa-Joann i dagligt tal, och frågade henne om hon kunde tänka sig att ta hand om en liten flicka. Johanna funderade länge på hur hon skulle göra och till sist lovade hon syster Anna att hon skulle ta emot den lilla flickan. Och den lilla flickan det var jag det. När jag kom till Johanna tyckte hon mycket synd om mig och undrade om det stod rätt till med mig eftersom jag hela tiden hade armarna bakom öronen. Johanna tog helt resolut tag i mina armar och la dem mot kroppen och det visade sig att det inte alls var något fel, varken på armarna eller mig. Johanna tog väl hand om mig och blev som en mor för mig och jag kallade henne mamma. I hennes hem fick jag bli kvar till och med julen 1936. Då var jag i nioårs-åldern. De åren jag bodde hos Johanna och hennes man Vilhelm var de lyckligaste i mitt liv. På somrarna vistades vi i fäboden Lokbodarna (bild 6-8). Fäbodstugan var mycket stor. Den hade två våningar och var gjord för två familjer. Man gick in på mitten av långsidan och så var det ett stort kök åt varje håll. Det fanns bara en ladugård, men den var väldigt stor. Den hade plats för ett 30-tal kor. I fäboden fanns kor, får, grisar, kalvar och höns. Fäbodkullorna gjorde smör, ost, messmör, småost, sötost och mysådien. Det sista gjorde man av vassla och mjöl.

En sommardag låg jag i en vagn och sov middag på övre våningen. I rummet under satt folk och drack kaffe. Plötsligt får de höra hur vagnen däruppe rullar fram och tillbaka, fram och tillbaka. Johanna skyndade sig uppför trappan för att se efter vad som hände. När hon öppnade dörren till rummet där jag låg och sov, stod vagnen på precis samma plats som hon lämnat den. I den stugan spökade det. Jag har själv varit fäbodkulla där så jag vet. Stugan låg nere i en backe och ladugården låg högre upp. Mellan stugan och lagården var det förr i tiden en liten vattenpöl. När jag var fäbodkulla där gick jag och gnolade och småsjöng

på väg till lagården. Då hände det ibland att jag mötte någon vid pölen. Jag sa några ord till den mötande, men jag fick aldrig något svar. Jag funderade ofta över vad det berodde på. En gång kom jag från ladugården och var på väg till stugan. Då mötte jag Johanna, som var på väg uppför backen. När jag kom in i köket så satt hon där och jag frågade henne: Men hur har du hunnit in före mig? Jag mötte ju nyss dig i backen. Johanna svarade: Jag har varit här hela tiden. När jag blev äldre började jag arbeta på Hagströms dragspelsfabrik. På somrarna var jag hos Johanna i Lokbodarna. Innan jag cyklade iväg till fabriken hjälpte jag till med mjölkningen och när jag kom tillbaka efter arbetsdagen på fabriken var det dags att mjölka igen. Alla mina barndomssomrar var jag hos Johanna i Lokbodarna och många somrar därefter" (Andersson, 2002, Citat ur Skansvakten 2002, sid 16-17).

Bild 6. Sommaren 1931 i Lokbodarna. Från vänster: Vilhelm och Moufa-Johanna Jönsson. Nämnd Hulda Karlsson med Anna-Greta på axlarna, Johanna Backlund, hennes dotter Anna och på Johannas axlar ??
Fotot tillhör Birgit Gustafsson, Västäng. Foto och bildtext från Andersson, 2002.

Sune Näslund född ca 1930 tillbringade sommarlovet 1940 i Lokbodarna

"1940 blev det bestämt att jag skulle få vara hos faster Johanna i Lokbodarna, under sommarlovet. Jag var yngst av dussinet kusiner i Travar och hade ännu inte hunnit vara där ett helt sommarlov. På 1920- och 1930-talen var det oftast faster Johanna och mor Maria som turades om att sköta Travarkorna. Jag har tidigare skrivit flera artiklar om Lokbodarna och skall försöka att inte upprepa alltför mycket. Men litet repetition skadar inte. Lokbodarna ligger ungefär en mil i syd-ostlig riktning från Kyrkbyn, där landsvägen går upp vid Östermyckeläng. Det var en stor gård vid 1800-talets slut, med gärdesgård respektive stenmur runt 18 tunnland odlad jord. Och folk bodde där året om. Redan i början av 1900-talet ägdes gården av Korsnäsbolaget och 1905 började tre bönder arrendera Lokbodarna som fäbodvall. Förutom min farfar Lars från Näset var det hans svåger Anders Hedén i Holen och Jöns Andersson i Muofargården, också i Holen. Nu hade tiden gått och vi var framme vid 1940 och jag fick vara på fäboden i två månader och ha det fritt och bra tillsammans med andra barn som var där detta år. I Muofargården var Kristina och Johan Jönsson på fäboden jämna årtal, medan Johanna och Wilhelm var där udda årtal. Det innebar att Marta Jönsson-Rörkvist, Anders Eriksson och Gunnar Jönsson-Robertsson tillsammans med mig, utgjorde den kvartett barn som befann sig i Lokbodarna under sommarlovet 1940.

.....Det blev många aktiviteter i Lokbodarna, förutom kreatursskötseln under de åttio år den fungerade som fäbod. Bland annat skogsarbetare och skogsförmän som bodde i skogvaktarkojor, födelsedagsfester, kockkurser för femtontalet unga damer, dans till musik från vevgrammofon med 78-varvsskivor, fäbodgudstjänster ända till 1980-talet m.m. Jag har inte varit där sedan storstugan och den stora lagården med stallet plockades ned och timret såldes. Förr såg man ända till Mora och Siljan från gårdsplanen. Nu är det nog bara kojan som byggdes för kockkursen 1938 som är intakt, och möjligen en gammal jordkällare. För övrigt är allt igenvuxet med skog. Ett i raden av alla försvunna kulturarv" (Näslund 2010, Citat ur Skansvakten 2010, sid 20).

Bild 7. På hösten var det var tradition i Lokbodarna, att kvällen före buförsdagen samlas i ett av storstugans kök, i trivsamt samvaro och med stor berättarglädje av hela fäbodlaget. Stående i bakre raden fr. v: Johan Forsgren, Mo Elmer Persson, Wilhelm Jönsson, Anton (Anders) Hedén. Mellanraden fr. v: Mo Anna Persson, Johanna Näslund-Backlund, Grund Majt Olsson, Johanna Jönsson, Mo Greta Persson, Ellen Jönsson. Sittande längst fram fr.v: Gunnar Eriksson-Travergård och Tysk Nils. Foto från 1941 privat ägo. Foto och bildtext från Näslund, 2010.

Åker och äng har blivit skog efter 1960

Av en flygbild från 1960 framgår att åker och äng på den största delen av fäboden då fortfarande hävdas (bild 8). I flygbilder från 1975 (bild 9) och 2015 (bild 10) syns hur brukandet då har upphört på större delen av det som tidigare var åker och betesmark. Alf Jagnell fotograferade byggnaderna i fäbodens nordligaste del i juni 1979 (bild 11-13). I bild 11 syns en traktor med vagn samt ett badkar som troligen fungerar som vattenbalja för betande kor, vilket tyder på att ett visst brukande pågick. Vid ett besök i maj 2020 fanns två byggnader kvar, båda i dåligt skick (bild 15-16). Den tidigare åker- och betesmarken syntes ännu, men brukades inte (bild 14). Jämfört med flygbilden från år 2015 (bild 10) hade ett hygge tagits upp i fäbodens södra del som varit bevuxen med skog sedan 1975 (bild 9).

Bild 8. Flygbild från 1960. I bildens övre del syns en lång ekonomibyggnad samt ett bostadshus söder därom. Bostadshuset flyttades till Läde 1997 (bild 18). Dessa två hus finns även på storskifteskartan. Även den stora byggnaden i kartans nedre del finns på storskifteskartan (bild 4). Rikets allmänna kartverk.

Bild 9. Flygbild från 1975. Rikets allmänna kartverk.

Bild 10. Flygbild från 2015. Lantmäteriet.

Bild 11. Den västra gaveln av den stora ekonomibyggnaden. Fotot taget mot nordöst. 1979. Samma byggnad kan ses i 4, 8, 9, 10, 13, 15 och 16. Foto: Alf Jagnell, juni 1979.

Bild 12. Bostadshuset före flytten till Läde 1997. Foto: Alf Jagnell, juni 1979.

Bild 13. Den stora ekonomibyggnaden norr om bostadshuset, som skymms av träden i fotots högra del. Fotot taget mot norr. Foto: Alf Jagnell, juni 1979.

Bild 14. Foto från husen vid Lokbodarna mot söder. Foto: Christer Karlsson 2020-05-08.

Bild 15. Den västra gaveln av den stora ekonomibyggnaden. Fotot taget mot öster. Endast den västligaste tredjedelen finns kvar av denna byggnad som även kan ses i bild 4, 8, 9, 10, 11, 13 och 16. Foto. Christer Karlsson 2020-05-08.

Bild 16. Den vänstra byggnaden är det som återstår av den stora ekonomibyggnaden som kan ses i bilderna 4, 8, 9, 10, 11, 13 och 15. Det enda återstående bostadshuset är i dåligt skick. Det återfinns på 1960 års flygbild (bild 8), men inte i storskifteskartan (bild 4). Fotot taget mot söder. Foto: Christer Karlsson 2020-05-08.

Avslutande kommentar

Det tycks ha funnits vissa kontakter mellan fäboden och Östnorsbor in i sen tid (bild 17 och 18). Vi vet inte när deras arrende upphörde, men kanske var det fram till 1905, när Älvdalsborna tog över.

Bild 17. Lokbodarna år 1919. Erik Aronsson (Webb-Jerk) och Svea Romson (gift Lärka) från Östnor. Bostadshuset som även syns i bild 3, 4 och 7. Fotot taget mot söder. Foto: Gunnar Romson.

Bild 18. Mats Morell framför sin systerson Magnus Fridéns hus i Läde, som är byggt på en timmerstomme som flyttades från Lokbodarna 1997 till Selja 158:6 i Läde vid järnvägen (Tjärfabriken). Foto: Christer Karlsson, 2018-07-31.

Referenser

- Akt 20-Älv-25. Lantmäteriet.
- Andersson, B. 2002. Minnen från min barndom. Skansvakten.
- Adde, A. 1895. Anteckningar rörande Storskiftes- och Afvittringsverket i Dalarna m.m. jemte åtskilliga kulturhistoriska anteckningar från denna tid.
- Blomkvist, N. 1999. Medeltidsarvet. Mora, ur Mora, Sollerö, Venjans och Våmhus historia 3.
- Ekholm, B. Telefonintervju 2020-05-14 av Christer Karlsson.
- Ekman, W. 1918. Bidrag till kännedom om Korsnäs skogars historia (stencil).
- Hedén, T. Telefonintervju 2020-05-14 av Christer Karlsson.
- Lindén, B. 1974. 1663-64 års inventering av fäboddar och nybyggen, hyttor, hamrar, sågar, kvarnar, fiskerier m.m. inom Kopparbergs län enligt i 1663 års jordebok intagna originalförteckningar. Med kommentarer och register utgiven av Bror Lindén. Skrifter utgivna genom ortnamnsarkivet i Uppsala. Ser. C: nr 1. AB Lundequistska bokhandeln, Uppsala.
- Näslund, S. 2010. Sommarlov på fäbodvallen. Skansvakten.
- Schröder, G. 1909. Vildmarksliv, sidorna 84-88 "Frid för björnarna" (Nytryckt 1991 av Schrödersällskapet).
- Solders, S. 1962. Några fäbodars öden. Skansvakten nr 47.
- Köpekontrakt, arrendekontrakt, bouppteckningar, brev m.m. samt muntliga uppgifter som lämnats av Lars Aronsson, Karl-Erik Grudd, Mats Morell och Anders Romson i Östnor.

Bilagor

1. Bouppteckning efter Carl Morell 1829-03-11
2. Delningsdokument upprättat av Rumbo Aron Andersson och Margit Andersdotter 1841-07-02
3. Antal hästar, kor och småkreatur i Loka fäboddar 1847
4. Bouppteckning efter Margit Andersdotter 1848-04-29
5. Slutgiltig bouppteckning efter Margit Andersdotter 1849-03-28
6. Köpebrev mellan Anders Carlsson Morell och Krång Anders Mattson 1850-04-29
7. Köpebrev mellan Anders Carlsson Morell och barnen Ersson 1850-04-29
8. Bouppteckning efter Carl Carlsson Morell 1861-04-22
9. Köpebrev mellan Olof Carlsson Morell och Krång Anders Mattson m.fl. 1863-12-21
10. Köpebrev mellan Olof Carlsson Morell och A Carlsson Morell 1863-12-21
11. Köpebrev mellan Mats Carlsson Morell och C Morell 1869-06-17
12. Brev från G Schröder till Rombo Anders Mattson 1877-06-17
13. Brev från G Schröder till Rombo Anders Mattson 1877-07-02
14. Brev från Olmås O Mattson till Rombo Anders Mattson 1877-06-02
15. Köpebrev när Trebolagen köpte Lokbodarna 1877-07-05
16. Arrendekontrakt mellan Trebolagen och Östnorsbor 1877-07-05
17. Säljarnas födelseår och dödsår

	Transport	247-	240	25-	
1 Gb. Skloffa vinnu af En	1 - 2 -				Enkum
1 Träffar anna fält	1 - 3 -				se se
1 Skaps flaska	1 - 3 -				
1 Ratten flaska om et Kana rum	1 - 3 -				
2 fl. f. lunkar i Loka fäbodar a 2	1 - 4 -				
2 fl. 2. Rand Gal	1 - 4 -				
1 Läk bytta	1 - 3 -				
1 se se	1 - 2 6				
1 se se	1 - 2 -				
2 fl. se se a 2 fl.	1 - 4 -				
3 fl. om i faskar a 2 fl.	1 - 6 -				
7 fl. Träffalar a 2 fl.	14 -	1	4	1 6	Enkum 3 fl.
<u>Norredskap</u>					
1 Kanna med gylt nyligen köpt af G. H. S. S.	5 32				
1 Gosfoll wagn	4 32				
1 Lång Slada Gb.	1 -				
1 Med Drög	1 16				
1 G. Rysk Slada	1 - 8 -				
1 Lång Slada i Loka fäbodar	1 - 10 -				
1 Par Vinter skaklar	1 - 2 -				
1 se Läst faskar	1 - 6 -				
1 Par slat skaklar	1 - 4 -				
1 Åker plög	1 16				
1 Åker Går	1 - 40 -				
1 Årbeids Skarvde	1 - 40 -				
1 Läder Kopp	1 12				
1 Gb. af skin skin	1 - 24 -				
1 se Gb. Läst Kopp	1 - 12 -				
1 Brad skinn	1 - 24 -				
1 skin skinn	1 - 16 -				
1 Klät Sadell med mosen	1 - 2 -				
1 Gb. Drag Kellka	1 - 2 -				
<u>Creatus</u>			19	32 -	
1 Gb. Brun gäst 12 ar Gb.	20 -				
4 fl. No Creatus a 2 fl.	22 -				Enkum 12 fl.
1 quiga	1 - 2 -				
6 fl. Går a 1. 2	7 -				
4 fl. Lärn a 4 fl.	1 - 16 -				
3 fl. mindre Lärn Creatus a 1. 16	4 -				
<u>Den af. Onad Klados</u>			69	16 -	Enkum 1 fl.
1 Nytt färd skin påls. C. ork. E. fält för	3 16				Enkum 12 fl.
1 se Vallmars. Träjes Gb. 1/2 ton hvar	3 16				
1. Blau vett	1 - 6 -				
1 G. Blau 2. fl. faskar	1 - 2 -				
1 se Grönk	1 - 4 -				
1 Blau Gårn Ryska	1 - 4 -				
2 par Gråa flum por	1 - 13 -				
1 par se V. 2a	1 - 26 -				
1 Gb. påls	1 - 6 -				
1 = nat Duk	1 - 4 -				
Transport		9 6 -	341	16 6	

		Trans port	7 -	355	45	6
2 1/2	Lyfvel beaker 1 1/2 a 12 1/2 1/2 a 4 1/2		16			
1 1/2	Skatt nät 24 1/2 13 1/2		16			
1	Endringe Båt		16			
1	Liten Slip flen med farn vef		36			
1	do om mindre		12			
5 1/2	Lof Korgat w t. 6		7 61			Enkan 1 1/2
1	Bodd. Kammaren med Lång		12			
1	Skapi do		6			
				11	25	6
<u>Glas Karille</u>						
4 1/2	Nan Boudier a 2 1/2		32			
1 1/2	2 1/2 Kops Gyskand flasker		8			Enkan
1	1/2 Lönrig Cara f. w		16			
1	Rund 5 Orts. Boudier		2			
				4	3	6
<u>Säcker</u>						
6 1/2	1/2 Gårn Säckar a 6 1/2		36			Enkan 1 1/2
7 1/2	1/2 Skin Säckar a 12		136			Enkan 1 1/2
2 1/2	1/2 Rög Säckar a 24		1			Enkan 1 1/2
2 1/2	1/2 Gårn påsar a 2 1/2		6			Enk. 1 1/2
1	1/2 Sund skind mössa		4			
				3	34	
<u>Böcker</u>						
1	Liten 1/2 Bibell		32			
2	Band eller Delar af Skrifver Jule skatt		36			
2 1/2	Gammel modigast Wäcker a 2 1/2		4			
1	1/2 Nycko Sanger Grosarna sätt		2			Enkan und.
1	1/2 Samling af Bibelsk Språk		3			
1	1/2 Bränd bergs frög bok		1			
6 1/2	mindre Wäcker a t. 6		9			
1	1/2 1/2 Örens Länne Gyskandom		16			Enkan und.
1	1/2 And: Norbergz flösklar		36			Enkan und.
1	1/2 Catechisme pred. Kringar		16			
1	1/2 Samling af L. K. pred. Kringar					
1	1/2 Går		3			
3 1/2	Wäcker af Swen Welhörn		1			
				4	19	
		Summa till Gång		376	23	6
<u>Skulder</u>						
1 st till Dan Erik Lundborgi boklun intiat						
af Carl Jorcked Räkning för att tillig undersökning						
na ju bekräftat varor 74 18 47 1/2						
		Trans port	47	47	4	

Transport, 49, 47 4

3de Skuld till Kumbo Aron Andersson: öftner, 6 32 -3de & 4de Bouppteckningas afgift till Jaktige, - 23 -4de & 5de Bouppteckningas arvsvad, 3 37 05de Gjorda till uppteckningens, - 24 -

Behållningen, - - - 315 36

Summa, - - - 376 27 6

Att ej något, med vilja arvet skap är vid Bouppteckningen delat
 och utdelat, utan att Rikts. af uppgiften, vilkas under
 Idelig förpliktelser

änkan Anna Ersdott.

Carl Carlsson Morrell

Eric Carlsson Morrell

Närvarande vittnen uppteckningas arv-värderings män

A. Ersson

Den 5 Juli 1891. Sedan Carl Carlsson och Erik Carlsson förbundne
 varit att förat gemensamma betyg med öfrige förut nämnda
 möder nu lyha för såjande emellan de på mödet ut afvarn-
 nende delarna förhållande till borgning för den framtida borgning
 och under gult aders stad såväl i detta protokoll som i de öfrige
 af denna dag antecknade för andantag medlemmarna

$\begin{array}{r} 48 \\ 3 \\ \hline 51 \end{array}$	$\begin{array}{r} 1-47-12 \\ 1-13-4 \\ \hline 44-8 \\ 24 \\ \hline 1-10-8 \end{array}$	$\begin{array}{r} 144 \\ 36 \\ \hline 180 \end{array}$
	$\begin{array}{r} 56 \\ 48 \\ \hline 104 \end{array}$	$\begin{array}{r} 180 \\ 6 \\ \hline 186 \end{array}$

Regio 96

Stadsga

år 1641 Den 2. full. Har underthänad på begäran
af gl. Kambo ären andern som och Des hustru Margr. t.
andern Dotter: Ästner föddt Den 8. fasta och Lisa
Egundens som De 1. full. Dämling Enkelan Sina arspringar
Sina 2. full. och 3. full. med sängor 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12.
Den Lisa som fasta Egundens arspringar äro som
andern är som ären är Dotter ären gift med
Hendens matts andern som 1. full. arspringar Efter af 1. full.
Dotter Margr. t. ären är ären 1. full. arspringar af 1. full.
Hendens matts andern som 1. full. arspringar

Åkerjord		Band
1 St. Ågerne v.d. Råbotten	16	Jadon vunderlagit
1 St. D. v.d. X gård	6	
1 St. 4 kanten. Ågerd	21	Jadon vunderlagit
1 St. Ågerne v.d. Wägar	25	Anders
1 St. Long St. Åkerne	25	Anders
1 St. Ågerd v.d. Wägar samt	15	Jadon vunderlagit
1 St. Ågerne v.d. Wägar	21	
1 St. Ågerne v.d. Wägar	16	
1 St. Ågerne v.d. Wägar	17	
1 St. Ågerne v.d. Wägar	13	
1 St. Ågerne v.d. Wägar	17	
1 St. Ågerne v.d. Wägar	13	
1 St. Ågerne v.d. Wägar	16	
1 St. Ågerne v.d. Wägar	21	
1 St. Ågerne v.d. Wägar	20	
1 St. Ågerne v.d. Wägar	20	
1 St. Ågerne v.d. Wägar	17	Jadon vunderlagit
1 St. Ågerne v.d. Wägar	14	
1 St. Ågerne v.d. Wägar	26	
1 St. Ågerne v.d. Wägar	21	
1 St. Ågerne v.d. Wägar	32	Jadon vunderlagit
1 St. Ågerne v.d. Wägar	19	
1 St. Ågerne v.d. Wägar	10	Jadon vunderlagit
1 St. Ågerne v.d. Wägar	26	
1 St. Ågerne v.d. Wägar	20	
1 St. Ågerne v.d. Wägar	16	
1 St. Ågerne v.d. Wägar	16	
1 St. Ågerne v.d. Wägar	35	
1 St. Ågerne v.d. Wägar	31	
1 St. Ågerne v.d. Wägar	13	Jadon vunderlagit
1 St. Ågerne v.d. Wägar	14	
1 St. Ågerne v.d. Wägar	20	
1 St. Ågerne v.d. Wägar	12	Anders
1 St. Ågerne v.d. Wägar	25	Jadon vunderlagit
1 St. Ågerne v.d. Wägar	16	
1 St. Ågerne v.d. Wägar	8	
1 St. Ågerne v.d. Wägar	24	
1 St. Ågerne v.d. Wägar	16	Jadon vunderlagit
1 St. Ågerne v.d. Wägar	32	
1 St. Ågerne v.d. Wägar	19	10.

Arv	1 st. Spinn bnd vid F	1	25	fadern vndantaget
	1 st. D bnd vid F	1	22	
	1 st. mjörn bnd vid X F	1	21	
	1 st. fästet den fjöden	1	25	fadern vndantaget
	1 st. fästet den fjöden	1	24	
	1/2 st. ängre	1	3 3/2	fadern vndantaget
	1 st. öfver åknen till örnst bnd vid X	1	26	
	1 st. fästet vid X fästet	1	28	
	1/2 st. till a nora åknen	1	20	
	1 st. fästet den fjöden	1	18	fadern vndantaget
	1/2 st. fästet den västra	1	19	
	1/2 st. grundsk	1	16	
	1/2 st. af fästet fästet: mjörn nora fjöden	1	19	
	1 st. fästet den bnda	1	13	
	1/2 st. fästet	1	16	
	1 st. fästet bnd vid H	1	24	
	1 st. fästet: fästet	1	31	
	1 st. fästet fästet den fjöden	1	7	
	1 st. fästet den fjöden bnd vid A	1	8	
	1 st. fästet mjörn	1	15	
	1 st. fästet den västra	1	13	
	1 st. fästet den västra vid X	1	21	
	1 st. fästet bnd vid A	1	16	
	1 st. fästet	1	15	
	1 st. fästet	1	12	
Arv	1 st. fästet den fjöden	1	13	
	1 st. fästet: fästet den fjöden	1	21	
	1/2 st. af fästet: fästet	1	11	
	1 st. fästet bnd vid X	1	11	Arv
	1 st. fästet bnd vid X	1	21	
	1 st. fästet bnd vid X	1	10	fadern vndantaget
	1 st. fästet bnd vid X	1	19	fadern vndantaget
	1 st. fästet bnd vid X	1	32	
	1 st. fästet bnd vid X	1	19	fadern vndantaget
	1 st. fästet bnd vid X	1	16	
	1 st. fästet bnd vid X	1	19	
	1 st. fästet bnd vid X	1	29	fadern vndantaget
	1 st. fästet bnd vid X	1	16	
	1 st. fästet bnd vid X	1	20	
	1 st. fästet bnd vid X	1	18	
	1 st. fästet bnd vid X	1	17	
	1 st. fästet bnd vid X	1	23	
	1 st. fästet bnd vid X	1	31	
	1 st. fästet bnd vid X	1	10	
	1 st. fästet bnd vid X	1	9	
	1 st. fästet bnd vid X	1	9	
	1 st. fästet bnd vid X	1	21	
	1 st. fästet bnd vid X	1	21	Arv
	1 st. fästet bnd vid X	1	21	
	1 st. fästet bnd vid X	1	21	

Anna	1 st. Linstad den norra	22	freden vändantag
	1 st. Öngre	23	
	1 st. Östendharns bnd vid I	16	freden vändantag
	1 st. Östendharns bnd vid M	13	
	1 st. Östendharns bnd vid N	32	
	1 st. Östendharns bnd vid O	20	
	1 st. Östendharns bnd vid P	19	
	1 st. Östendharns bnd vid Q	21	vändantag
	1 st. Östendharns bnd vid R	14	vändantag
	1 st. Östendharns bnd vid S	19	
	1 st. Östendharns bnd vid T	14	
	1 st. Östendharns bnd vid U	15	
	1 st. Östendharns bnd vid V	21	
	1 st. Östendharns bnd vid W	14	
	1 st. Östendharns bnd vid X	14	
	1 st. Östendharns bnd vid Y	12	
	1 st. Östendharns bnd vid Z	15	
	1 st. Östendharns bnd vid A	13	Anna
	1 st. Östendharns bnd vid B		
	1 st. Östendharns bnd vid C		
Sjöföro	1 st. Östendharns bnd vid D		
	1 st. Östendharns bnd vid E		
	1 st. Östendharns bnd vid F		
	1 st. Östendharns bnd vid G		
	1 st. Östendharns bnd vid H		
Sjöföro	1 st. Östendharns bnd vid I		
	1 st. Östendharns bnd vid J		
	1 st. Östendharns bnd vid K		
	1 st. Östendharns bnd vid L		
	1 st. Östendharns bnd vid M		
	1 st. Östendharns bnd vid N		
	1 st. Östendharns bnd vid O		
	1 st. Östendharns bnd vid P		
	1 st. Östendharns bnd vid Q		
	1 st. Östendharns bnd vid R		
Sjöföro	1 st. Östendharns bnd vid S		
	1 st. Östendharns bnd vid T		
	1 st. Östendharns bnd vid U		
	1 st. Östendharns bnd vid V		
	1 st. Östendharns bnd vid W		
	1 st. Östendharns bnd vid X		
	1 st. Östendharns bnd vid Y		
	1 st. Östendharns bnd vid Z		
	1 st. Östendharns bnd vid A		
	1 st. Östendharns bnd vid B		

Hus- förhørs- nummer	Namn	Hästar	Kor	Små- kreatur
1	Carl Carlsson Morell (1792-1860)	1	4	8
2	Bogg Eric Carlsson (1796-1860)	0	3	7
14	Rombo Anders Aronsson (1814-1883)	1	5	18
24	Majt Ersdotter Morell (1805-1885), änka efter Hinders Sven Olsson (1798-1846)	0	1	0
29 1/2	Rombo Majt Matsdotter (1828-1864)	1	4	6
32	Finns Majt Ersdotter (1819-?)	0	2	5
60	Bogg Aron Aronsson (1792-1866)	0	3	6
41	Anders Ehn (1785-1859) gift med Marit Aronsdotter (1782-1867)	0	3	8
42 1/2	Anna Matsdotter (1789-1849), änka efter Bogg Erik Aronsson (1785-1838)	0	2	3
61	Krång Finn A. Andersson (1812-1858)	0	3	10
53	Krång Erik Larsson (1823-1909)	1	3	8
54	Krång Erik Andersson (1795-1858)	1	5	8
7	Mait Ersdotter (1806-1881), änka efter Mats Erson Morell (1803-1838)		1	2
Summa		5	39	89

Förteckning på större och mindre Boskaps Creatur inom Östnors by. Loka fåbodar inom Elfdahls socken. Listan upprättades inför storskiftet av Sven Andersson den 12 juni 1847. Med småkreatur avses får och getter. Källa: Lantmäteriet. Finns även som bilaga Västbygge i Missmårn 1985.

År 1848 Den 29 april förvärtades Roupptänning
 Efter Hustrun Margit Anders Datter i Jönas fam
 genom Döden afli dit Den 15de i denna månad
 och Efter Sig Lemnatt jämte mannen Aron An-
 ders son, Sonerne Anders och Aron myndige och
 närvarande samt ~~afli Anders Datterns sanna vördfullt med~~
~~Datterns sanna vördfullt med~~
 Datterns sanna och Margit nu mera afli dore

			Banco	
	Den afli dore som mandens på ärpla fam för väpda. Åker. + Slogjond åbygggnader. vattenverk. Kärre. Åker. och är arfvisgarne till delning upplätt uppgrift Den 2 ^{de} juli 1844. 2 ^{de} Jumlare a 1 ^{de} lind hvar dore. y fins		3.24	Mannen: gifte datter: gifte Kärrer Margit Aron
Silbren	1 Kottil 3 tt	" 1		
Chappan	1 " 8 tt	" 2		
	1 Skopa 2 tt	" 24		
	1 Kruka 2 1/4 tt	" 45		gifte fadren
	1 Kottil 1 1/2 tt	" 24		
	1 " 3 1/4 tt	" 1. 4		Anna
	1 " försterstom 1 tt	" 1. 6		: gifte datter
	1 " 2 ^{de} Laka påbodar om 7 tt	" 2. 16	12.39	Aron
Tenn	1 Skop	" 1		1. gifte fadren
Urmakern väskstad. Ett Skrivstod		" 4		Anna & Anna
	Ett " " y fins	" 2.32		: gifte fadren
En Svart " "		" 1.24		gifte fadren
ett Svartskaf med väp		" 24		gifte fadren
Ett Delamvristed	y fins	" 2		gifte fadren
en väskstadsfäst	y fins	" 16		ge
1 flickklafva	y fins	" 12		ge
1 klipp tanar	"	" 4		ge
2 ^{de} ofäm nappskaf med nappan y fins	" 1. 3			fadren: gifte fadren
4 ^{de} Stor och mindre hammar y fins	" 16			gifte fadren
1 Större Smidslägga	y fins	" 20		ge
2 ^{de} Bästingar a 12 a 4 ^{de} 1 fins	" 16			ge
1 mindre Smidslägga	y fins	" 6		ge
1 Sagliga	"	" 8		ge
3/4 ^{de} Större och mindre pilar 13 fins	" 1.			gifte fadren
11 ^{de} Sylar med skaf	" 6			ge
1 aff med Kallbitter	" 12			ge
1 Skoupskip med 1 Skouf	fins	" 4		ge
14 ^{de} Svartstäl	y fins	" 6		ge
1 väskstads kysstuka	y fins	" 4	15.26	ge
	Trans port -		52.41	

		Transport			
Kläder	1 färskins pels	3.	32.41	gärning: gifte dot	
	1 " "	2		Anders	
	1 " "	10.1		Margit	
	1 valsmans Tröja	3.24		Margit	
	1 " "	2.24			
	1 " "	10.			
	1 färskins nedan pels med Röd Bad	2.36		gärning: gifte dot	
	1 " " med Blå Bad	40.			
	1 gl: Kläder kjöl med Röd	1.			
	1 " " Grön kjöl med Röd Bad	42.		gärning: gifte dot	
	1 " " " " " " " "	36.1		D D	
	1 " " " " " " " "	12.			
	1 Blagens kjöl	12.		gärning: gifte dot	
	2:te Röda och 2:te Blåa förklädn	1.16.6		Mann: gifte dot 32.	
	1 förskin	3.1		D:te D:te	
	2:te öfverdelar af Lång och 1. af Blågan	6.1		gärning 4 Skilling	
	1 hvitt Lakan	24.1			
	1 Håklätt	36.1		gärning: gifte dot	
	1 " "	16.1			
	1 All väp	20.1			
	1 Liten handfäse	10.1		gärning: gifte dot	
	1 gl: fälsfader	1.1		D D	
	1. Par Röd och fäls up	36.1			
	1. Par " " "	18.1		gärning: gifte dot	
	1. Par " " "	10.1		D:te D:te	
	1. Röd Bad	4.1		gärning: gifte dot	
	1. Dör Skor	24.1		gärning: gifte dot	
	1. Par " " gl.	2.			
	4:te Rödrandiga Hals Dukar	16.1		gärning: gifte dot B	
	3:te hvita " " "	6.1		gärning: gifte dot B	
	3:te Halskläder	6.1			
	1 hvitt förklädn	1.1			
	1 Grön hatt	1.1		gärning: gifte dot	
	1 Par fingervantar	12.1	25.20		
Kör Redskap	1 gödsel vagn	10.			
	1 Karra med guld och axel	8.			
	1 Långfläda	5.			
	1 vid Drägg	4.			
	1 Åskrinna	2.			
	1 Dyrdrägg	1.24			
	2 Par vinterfälskar	12.			
	1 Håll Drägg	24.			
	1 Par Långfläda				
	1 Par red				
	1 Läder Rep	3.			
	1 Stom Giv: den	1.24			
	1 Par Skrinna	36.			
	1 Par Skrinna	30.			
	1 Par Lång Repvan	30.			
		Transport 47.45			

Alt föret
och 2 öst
Drott: 1 hatt

		Transport 197, 86			
Äker Redskap.	1 Bättre och en mindre, skarp slag & 2 skär.			Delt förut 1 skär 2 skär 1 skär	
	1 Bättre och en mindre, skär af. a 2 skär 24				
	2 Par väpshakar		12		
	4 skär arfshakar odelt	1 fins	4		
Kreatur	3 st. Kreatur Delt förut		30	Jadon 4 Skann 1/2	
	1 skär odelt		10		
	1 Laga i 3 ^{de} året odelt		10		
	3 st. gitter och en mindre		4		
Glas	4 st. Större och mindre färr		4	56	Jadon 4 Skann 1/2
	En 8 kint putche	1 fins	4		
	En putche 1/2 kanna		12		
	En D. to D. to		12		
Järn & Saker	3 st. Skaffar		6		Jadon 4 Skann 1/2
	2 kanna putche		8		
	1 Skat Glas		2		
	1 Skat		24		
Lagård	2 Skaffar		6		Jadon 4 Skann 1/2
	1 Skat		2		
	4 Skat		4		
	2 Skat		12		
Lagård	2 m. skat färr	1 fins	12		Jadon 4 Skann 1/2
	1 Driker Tenna	1 fins	16		
	X Skat 2 st. Skat	1 fins	8		
	1 Skat En Smörkärna	1 fins	4		
Lagård	3 st. ämbar	1 fins	9		Jadon 4 Skann 1/2
	1 mjölkstupa		2		
	1 mjölkstupa i Säs		2		
	2 st. Lach Cyttar		2		
Lagård	1 Skat	1 fins	6		Jadon 4 Skann 1/2
	5 st. mjölkstupa Trä	1 fins	15		
	1 Skat Bonuk		8	1.28	
	3 st. Gofskinn		1		
Lagård	3 st. färrskinn	1 fins	52		Jadon 4 Skann 1/2
	1 st. Skalfskinn		12		
	3 st. Skidningsskinn		12		
	1 st. ett Par väpshakar		1		
Lagård	7 st. väpshakar		21		Jadon 4 Skann 1/2
	1 Par väpshakar		4		
	1 Skat		12		
	1 Spinn Rock		8		
Lagård	1 Ekla	1 fins	12		Jadon 4 Skann 1/2
	1 ärfvill		2		
	4 st. Skat		8		
	1 Par Skat		2		
Lagård	1 Skat		16		Jadon 4 Skann 1/2
	4 st. Skat och Skat		4		
	1 Skat		4		
	1 Skat med Låd	1 fins	1		

N: 103. År 1849 den 28 Mars, i Mora Långtima Ting upprättad och registrerad, be-
tygas

På Hårnds Rätts wagner

År 1848

År 1848 Den 29 april förvärtades Rättshandling
Efter Hustru Margit Anders Datter i Östnor som
afslidit den 15de i samma månad och efter Sig. Lenn-
natt jämte mannen gk. Rombo Aron Andersson son-
narne Anders, och Aron, myndiga och när varande samt
afly. Döttrarne Anna och Margita, Barn Knick Anders.
Lars, och Aron Anders Söner, jämte Ena Matsson
och Anna Mats Datter alla omyndiga hvars Rätt och
Böfva bevakades af till förordnad för myndarn och
Lund Lars Larsson i öna, och fadren afven förmyr-
dare Hinders Mats Andersson i Östnor. Bortt uppgafs
af mannen, biträd af Sönnarne, som här efter
antecknades och värderades som följande,

		Banco
Den afslidne fastighet		
Åkerjord förut delat afvingarne emellan tre parman		
205 land land	"	20.24
Stagjord afven delat om 1/4 Skinda	"	2.
Ällygnad andel i en laddstuga i Östnor förut delat	"	1.
Ällygnad fastighet		
Åkerjord 200 land land	"	2
Ällygnad 1 stuga i Östnor med mur	"	30
1/2 del i västra Löde stuga	"	1.24
1/4 del i Badstuga i Lär påboden	"	2.
1 Svinskur i Östnor	ämlen	36.24
Den efter lifvandes fastighet		
Åkerjord Tre parman 1764 ^{te} land land. Delat emd:		
lär afvingar	"	
Stagjord på åtskiltige stann emdikt deling. Lång.		
den af den 2 juli 1841.		
1 Trost lada, 1 foderbod med port, ett stall.		
1 Härbre. 1 stall med 2 väggar.		
1 bod med foder. Ett Läder med port		
i Östnor, En stuga. 2 ^{de} stall, En lada,		
andel i gård med vatten Rättighet		
i Lär påboden. 1/4 ^{te} i Enstuga, ett Härbre		
1 stall, 1/2 foder bod i Kringstall.		
2 stuga, 1 Härbre, 1/2 lada, 1 Läder.		
1/2 foder bod i Läder påboden		
Tuokem afly. Hus. Ett påbod med mur i Östnor	"	10
1 Härbre 6 ^{te} 1/2, 1 foder 4. i Lär	"	20
Trans pant		80

Silfver	2 ^{re} Gulden a 3 ¹ / ₂			80
Skypor	6 st Kittlar 1 Skoppa 1 Kruka			3 24
Fur	1 st Skop			12 39
Djuren	vermakare värk skad vagg skadades ett för			1
kläder	alt enl Delnings Lönig till samman			15 26
hörnshus	enlgt Delnings Lönig till samman			25 20
Kreatur	enl Delnings Lönig till samman			40 20
Glas	enl 2 2 2			58
järnsaker	enl 2 2 2			44
Lugkärn	enl 2 2 2			3 22
Sickar	enl 2 2 2			1 28
Böcker	enl 2 2 2			4 22
Djuren	enl 2 2 2			1 22
				28 39
	Förhållning			277 26
	Skulder			
	alt Jörg. Erik Carlsson för			1
	alt Harnb. för Arvids för			11
	alt Harnb. Erik Arvids för			30 2
	alt Krong Matti Erik för i kråk berg			8
	alt Krong Erik Arvids för i Östern			8
	alt Harnb. Arvids Matti för			40
	alt Ernst Olof Lars för			16
	alt Pella Matti Matti för			16 8 70
	Örlogsf. alt i fattiga 6 prout			16
	Carla Sjög. lott			14 39 4
	Skuld			262 34 8
	Behållning			
	Summa			277 26
	att sig något med art och vilja är Däligt			
	utan att något vagg: fäst i utbygar under			
	Ödlig Förligelse			
	Harnb. Aron & Aron för Harnb. Anders Aronson			
	Närvarande upptecknings och vordningsman			
	N. Andersson Ernst Olof Lars för			

Till Anders Carlsson Morell i Östnor upplåter och förseljer jag undertecknad min andel uti Loka
 fäbodas 2 snesland 5 bandland dels Lindjord och dels Slogtegar för en öfverenskommen
 köpesumma 5 R sn 35 s Rd hvilken köpesumma jag till fullo bekommt genom en åkerlinda
 i Garberg som jag godkänner för ofvanstående köpesumma och således honom till en evärdelig ägd erkännes
 hvilket skedd i Östnorden d. 29 april 1850.

Wittnar
 Bogg Aron Aronsson

Krång Anders Mattson

Till Anders Carlsson Morell i Östnor upplåter och förseljer jag undertecknad min andel uti Loka fäbodas 2 snesland 5 bandland dels Lindjord och dels Slogtegar för en öfverenskommen köpesumma 5 R sn 35 s Rd hvilken köpesumma jag till fullo bekommt genom en åkerlinda i Garberg som jag godkänner för ofvanstående köpesumma och således honom till en evärdelig ägd erkännes hvilket skedd i Östnor den 29 april 1850.

Krång Anders Mattson

Wittnar

Bogg Aron Aronsson

Till Anders Carlsson ^{morell} i Östnor upplåter och förseljer jag un-
 dertecknad härigenom Finns Anders Erssons barnens andel
 i Loka fäbodas. bestående af fem snesland dels
 Lindjord och dels Tegar för en öfverenskommen köps-
 skilling 11 Rda 22 s Rgs sedlar hvilken köpeskillning jag
 erhållit så att Anders Carlsson för styra och Råda öfver
 nemnde egendom som all annan sin wälfågna Egendom som
 försäljas i wittnens närvaro af Östnor den 29 april 1850
 Wittnar
 Eric Carlsson

Till Anders Carlsson Morell i Östnor upplåter och förseljer jag undertecknad härigenom Finns Anders Erssons barnens andel i Loka fäbodas bestående af fem snesland dels Lindjord dels tegar för en öfverenskommen köpeskillning 11 Rda 22 s Rgs sedlar hvilken köpeskillning jag erhållit så att Anders Carlsson får styra och råda öfver nemnde egendom som all annan sin wälfågna egendom som försäljas i wittnens närvaro af Östnor den 29 april 1850.

Wittnar

Eric Carlsson

OBS: I Köpebrevet anges att köpeskillingen betalades med Riksgäldssedlar. Riksbanken slutade dock att lösa Riksgäldssedlar den 31 december 1845 (<http://www.sedelmynt.se/riksgald/index.htm>)

N:o 30. d. 1861. den 22 April. i denna Rättshandling
 ingifven i tryck och exemplar hos Rätts Rättshandling
 och, betygat på Rätts Rättshandling 78:1

proverbius

År 1861. den 15 januari Rättshandling
 Efter g.f. Carl Carlsson Morrell i ästnare som den
 27de månadene December slett dit och efter lämnat
 hustru Eken Margit als Datter 7 deras Barn
 Pärmer, Anders, Carl, och Olof Myndiga tillstådes
 Eric på 19de Måto på 15de året gamla, och Datterne Anna
 gift med Jørgen Anders Andersson i Kvikkberg, Majt
 gift med Pär Hans Andersson i ästnare närvarande.
 Till de ommyndiges förmyndare föreslages Pögg Eric Ericson
 i ästnare. Rätt uppges till anteckning och värdering
 som följer

Kost och Skogård så väl den afslidvare som Ekenes		Kikkompost
Sammanställt under stor skiftet, utgår		
Till sammanställt i Län 11 50 ⁰⁰ de kappland Rättshandling		46 00 ⁰⁰
den afslidvare afslid. 1 ² Skivda Lind och Skogård i Loka Fäbodav		15 ⁰⁰
Rättshandling. En fluga med mur och muride i ästnare 100 ⁰⁰		
Ett Stall med ved bad		25 ⁰⁰
En Träsklada		20 ⁰⁰
2 ^{de} Hårbrun		30 ⁰⁰
En fader bad med part och Län		10 ⁰⁰
En Län bad vid fader baden		3 ⁰⁰
Ett Skjut vid Län		2 ⁰⁰
Ett Fähus med mur		7 50 ⁰⁰
en fader bad vid fähuset		4 ⁰⁰
ett Längskjut vid Stallet		1 ⁰⁰
En fader bad med mur och Län belj		5 ⁰⁰
1 ² i En Träsklada		1 ⁰⁰
en Län på Olofsholmen		1 50 ⁰⁰
2 ^{de} i Län i Län ängen i 3 00. i 2 00 ⁰⁰		5 50 ⁰⁰
1 ² Fluga i Loka fäbodav		5 ⁰⁰
1 ² i ett Stall i Län		5 ⁰⁰
1 ² i ett Fähus i Län		2 50 ⁰⁰
Vatten väsk		286 ⁰⁰
15 Tunnar årlig förvaltnings Rättshandling		
het i Län Tullmål Svare		30 ⁰⁰
1 ² i Län i Svare samt Län i		
Län den afslid i Län		2 ⁰⁰
del i Gröns bergs sägen		2 ⁰⁰
Län Tullmål i Län		54 ⁰⁰
Län Tullmål i Län		685 ⁰⁰

	Transport		685. --
<u>Koppars</u>	En Kittel 16 tt	" 2. --	
	En 2 ^a 10 tt	" 5. --	
	En 2 ^a 6 tt färdtut	" 3. 25	
	2 ^a 2 ^a 3 ^a 4 ^a tt hvar ena	" 3. --	
	1/2 större Kruka 4 tt	" 3. 51	
	mindre 2 ^a 1 1/4 tt	" 0. 75	
	1 2 ^a 1 ^a och 1 Skopa 1. tt	" 1. 50	
	1 Skopa 2 tt	" 0. 18	
	1 2 ^a Liten	" 0. 95	
	1 Skil 3/4 tt o. 56. 1 2 ^a 1/2 tt o. 47	" 3. 55	
	1 Brunk 3/4 tt 2. 45. 1 Rapppanna 1. 12	" 2. 6	
	1 fäst panna 1. 50. En 2 ^a o. 56.	" 0. 80	
	1 2 ^a 0. 20. En Skil o. 60	" 1. 32	
	1 Brunk 1 1/2 tt. 1. 16. 1 2 ^a 12 Lad. o. 20	" 2. 25	
<u>Messing</u>	1 Kruka 3 tt. 1. 50. 2 ^a Ljustakar o. 75	" 0. 50	57. 40.
	1 Tenn talldrick	" 3. 50.	
<u>Järnfaker</u>	1 Spett 1. 50. 1. 5 kan gryta 2. 50	" 0. 50.	
	2 ^a Skott grytar hvar af 1. Sändrig.	" 1. 25	
	1 2 ^a kan 2 ^a Vatten	" 3. 62	
	1 Tiggare 1. 50. 5 ^a 1/2: ugghare 2. 12	" 2. 60.	
	3 ^a 1/2: Dugggrepar 1. 12. 4 ^a 1/2: Tvärgrar 1. 48.	" 2. 75	
	1 Fläck 1. 50. 1 Besman 1. 25.	" 1. 25	
	1. Smidslägga 1. 50. 1 2 ^a Tang o. 25	" 0. 75.	
	2 ^a handfågar å 50 å 25 om	" 0. 62	
	1 Dicks pade o. 37. 1 Rapp o. 25	" 1. 25	
	1 Ligelnafvar o. 75. en 2 ^a o. 50	" 1. --	
	1 Dynbelnafvar o. 75. en mindre nafvar o. 25.	" 0. 37.	
	1 ugghor. 1 Störk sig. 2 ^a hand skafvar	" 0. 86.	
	1 handslägga. 1 Ackknip. 1 Sigg. 1 Svarnafva	" 1. 25	
	25 ^a Divarsse järn gl.	" 0. 75	
	1 Nafvarskott med 7 nafvar gl.	" 4. --	
	1 Häft tju der 3 ^a 1/2. 1 par stäck kädjor 1. 50	" 1. 75	
	1 ugghare o. 75 1 Lantmä tur kädjor 1. 00	" 0. 74	
	1 Skräddarfäst. 1 Papprosfäst. 1 Mindre Sott	" 0. 37.	
	1 Ackjärn o. 12. en Kopang o. 25	" 0. 50.	29. 56.
	1 Nagarsax gl.	" 53. 25.	
<u>Urmakareverkstad</u>	värderad tillfammars	" 39. 74	93. 19.
<u>Divarsse</u>	Divarsse kläckjul och gods	" 845. 24.	
	Transport		

		Transport		
Körredskap	En gädsell vagn		12. ..	845. 24.
	1 Skjut skivra 10 rdd. 1 viddrög 10 rdd.		20. ..	
	1 Långsläda 5 rdd. 1 1 ^a 4.50.		9. 50.	
	1 Färdskivrida 2 rdd. 1 äktskivrida 5 rdd.		7. ..	
	1 Dyrskivrida 4 rdd. 4 par vinstesfaklar 3 rdd.		7. ..	
	2 ^{de} åkerplojar a 5 a 4 rdd.		9. ..	
	1 åker arfva 2 rdd. 2 par värfskollar 0.50		2. 50	
	1 Koffskivrida 0.50. 1 par Lofs midan 0.25		0. 75.	
	1 Låmrep 2 rdd. 1 jämskädja 2 rdd.		4. ..	
	1 Sclarre med Ladvörman Västa		6. ..	
	2 ^{de} 1 ^a Simre a 1.50. a 1 rdd.		2. 50	
	1 Häft-tärn af Man		5. ..	
	1 par hörgvar 0.50. 1 par Ladvörman 0.50		1. ..	
	1 åkerdift 0.50. 1 par Kalkur 1. rdd.		1. 50.	
	2 ^{de} arfkrökan		0. 50.	
Chreatur	En Black Häft i 15 ^{te} året		30. ..	86. 25
	4 H: Kar a 20 rdd. H:		80. ..	
	2 H: Svär a 6. a 5 rdd.		11. ..	
Kläder	En Svart pels		10. 50	121. ..
	1 Färfkins pels		9. ..	
	1 vit vallsmanströja		9. ..	
	1 Blå Klädesströja		9. ..	
	1 Halp-kådes gjarka 1. rdd. 1 Möja 0.25		1. 25.	
	1. Mänskins 1 ^a		1. 50.	
	1 par vita Strumpor		1. 50.	
	1 par Mänskins byxor		2. ..	
	2 par 1 ^a Simre a 1. rdd. a 0.25		1. 25.	
	2 ^{de} Låstypken a 0.50 a 0.25		0. 75.	
	2 ^{de} förfkin a 1.50. a 0.50		2. ..	
	2 par Blå Strumpor 1.50. 1 par förfkin 0.50		2. ..	
	1 Par Hundskins handskar		1. ..	
	2 1 ^a Låder handskar gl:		0. 35.	
	1 par ullvantar 0.35. 1 Halsduk 0.35		0. 65.	
	2 par skor a 1.50. a 1.25		2. 75.	
	1 färfkins fält 4.50. en underbuden 1.50		6. ..	
	1 Klädd Kudd 3 rdd. 2 H: Skjortor 2.50		5. 50	
	2 Lå Lin		8. ..	
	14 H: garn arfvar		1. ..	
	Transport		74. 98	
	Transport		1127. 47	

	Transport		1127.47
<u>Säpkan</u>	1. Ny Bågsäck	2. "	
	3 ft. gl. s ^a 0.67. 20.44 a 0.33	1. 73.	
	1 Svinskins mjölsäck	2. "	
	5 ft. Kalfskins s ^a	2. 50.	
	14 ft. Sättna och Små garnfärdig	3. 50	11. 33.
<u>Båcker</u>	En Pottilla (Pottispan)	0. 50	
	1 gl. Balmok	0. 10	
	Divärse Små Båcker	0. 25	0. 25
<u>Trä och Laggkärl</u>	2 ft. Nakttråg a 0.80 a 0.37.	0. 87.	
	1 vattfa ^a 0.50 ett Stådpot 0.50	1. "	
	1 Dröckplant	0. 25.	
	12 ft. Träskålar	0. 75	
	Divärse Bannu fördelt Lissumellau	4. "	6. 87.
<u>Divärse</u>	1 Slagur med behör	3. "	
	1 Spal Rask	1. "	
	1 Enkrings Bät gl.	5. "	
	1 Skjuten med järnväp.	4. "	
	1 s ^a med 3 ^a Letho	0. 50	
	1 s ^a utan väp.	2. "	
	1 s ^a s ^a s ^a	0. 25	
	1 Bivan	5. "	
	1 Dragång med Band	3. "	
	1 Skrif band	4. "	
	1 Soppa	2. "	
	1 mindre Vaggskåp	1. "	
	1 Stäve s ^a gl.	1. "	
	1 Stäve Rista fins ämång	1. "	
	1 Täckspan	1. "	
	1 Rödmalat Skinn	0. 75	
	1 Skryffel 0.37. 1 foghyffel 0.37.	0. 74.	
	3 ft. Slätthyslar a 0.25 ft.	0. 75.	
	1 Glas plög	0. 10	
	1 Kopparskåp 0.25. 1 hummare 0.25.	0. 50.	
	2 ^a gl. Kopparskåp af Trä med Nafvar	0. 14	
	2 ^a askur med divärse skåp	0. 25	
	1 Liten Laggkast med s ^a s ^a	0. 28	
	1 Skrifläda och en Bläckfil	0. 57.	
	Transport	35. 80.	1146. 52

Divärske	Transport	35. 60.	1146. 52
	1. Stök panna o. 25. 1 Riffel brännare o. 37	0. 62	
	1 Par väfstolar	2. "	
	1 Sprin Räck gl.	0. 50	
	4. 1/2 väfskedar o. 95. 3 ^{re} väfskäft 2. 1/2	2. 95.	
	140 st. Murtegel	2. "	
	2 ^{re} Stofstolar. 1 1/2. 2 ^{re} Korvsild. 1 Riffel osv	1. 31.	44. 96
Gröda Handlingar	Enligt uppgift värderat tillammans		40. "
	af aff. Eric Mørell i östern mot prantjord i Lisslänget 4. 5/8 21.	20. 96.	
	af 2 ^{de} Mann mot prantjord i Loka Fästaden 4. 1/2 1 a 25 Rpf 42 1/2 Rps. 1/2 tve 1/2 af	12. 94.	55. 90
	Summa Tugång		1265. 40
Skulder	Till Handlanden N. H. Vesterberg Måna	45. 66.	
	Till Rambo Anders Møller i östern	20. "	
	Till Jägås Anders Andersson i Kräckberg	3. 75	
	Till Elika Carl Andersson i	0. 88	70. 27
	Beslagt till de plattiga 6 procent	1. 58.	20 61. 96. 1/2
	upptecknings arfvade	12. 64.	Smith Andersson
	Charta Lyg. till uppteckningarna	5. "	19. 22
	Summa Skuld		89. 51
	Bekänning		1175. 89
	Summa		1265. 40
att allt blifvit riktigt uppgifvit och att ej något mer vilja och utskap än döljt och utelämnat betygga under edlig för pliktelse. Olof Carlsson Mørell Hans Andersson Vid denna uppteckning hafva vi tillfäddt varit Jägås Anders Andersson Carl Carlsson Møller Närvarande vittne upptecknings och värderingsman N. H. Andersson			

För En öfverenskommen och Redan gottgjord Köpe-
 Summa stor 42 Rd Riksmünt upplåter och försäljer
 vi undertecknade uti Loka fäbodlar 5 stycken Åkerlin-
 dor med dertillhörande förland samt 5 stycken
 Slogtegar innehållande tillsammans enligt Gärdes-
 gårds ref bok under Namnet Fins Eric Larsson 1 Tjägland
 7 Snesland 4 bandland hvilka Egendomar Köparen
~~Olof Carlsson~~ Morell i Östnor nu genast får
 tillträda samt styra och råda såsom all annan
 dess välfångna Egendom försäkras Mora och
 Östnor den 21. Decem. 1863,

Wittnen
 Eric Mats & son Morell
 Rombo Anders Svensson
 begge i Östnor

Krång Anders Mattsson
 Fins Lars & Ersson
 A Carlsson Morell

För en öfverenskommen redan gottgjord köpesumma stor 42 Rd riksmünt upplåter och försäljer vi undertecknade uti Loka fäbodlar 5 stycken åkerlindor med dertill hörande förland samt 5 stycken slogtegar innehållande tillsammans enligt gärdesgårds ref bok under namnet Fins Eric Larsson 1 Tjägland (=10 snesland), 7 Snesland, 4 bandland hvilka egendomar köparen Olof Carlsson Morell i Östnor nu genast får tillträda samt styra och råda såsom all annan dess välfångna egendom försäkras Mora och Östnor den 21 december 1863.

Wittnen

Krång Anders Mattson

Eric Matsson Morell

Finns Lars Ersson

Rombo Anders Svensson

A Carlsson Morell

begge i Östnor

För En öfverenskommen och redan gottgjord Köpesumma
 Stor Femtio åtta 58 Rd Riksmynt upplåter och försäljer
 jag undertecknad Till Olof Carlsson Morell i Östnor
 uti Loka fäbodas ½ Storlinda 1. frostsven Linda ½ teg uppi
 gårdet tillsammans 2 snesland 8 band. Samt ett härbre
 1. fähus ¼ i stugan allt i Loka fäbodas Samt ½ smedja
 i Östnor hvilka Egendomar köparen Olof Carlsson nu
 genast får tillträda Samt styra och råda såsom öfver
 all annan dess välfångna Egendom försäkras Mora
 och Östnor den 21. December 1863.

Wittnen
 A. Carlsson Morell

Eric Matsson Morell
 Rombo Anders Svensson
 begge i Östnor

För en öfverenskommen redan gottgjord köpesumma stor femtioåtta 58 Rd riksmünt upplåter och försäljer jag undertecknad Till Olof Carlsson Morell i Östnor uti Loka fäbodas ½ storlinda, 1 frostsven Linda, ½ teg uppi gårdet tillsammans 2 snesland 8 bandland. Samt ett härbre, 1 fähus, ¼ i stugan allt i Loka fäbodas. Samt ½ smedja i Östnor, hvilka egendomar köparen Olof Carlsson nu genast får tillträda samt styra och råda såsom öfver all annan dess välfångna egendom försäkras Mora och Östnor den 21 december 1863

A Carlsson Morell

Wittnen

Eric Matsson Morell

Rombo Anders Svensson

begge i Östnor

För En Öfverenskommen och Redan gottgjord köpesumma
 13 Rd Riksmt förseljer jag undertecknad till min Broder
 Matts Carlsson Morell i Östnor en Sjundedel af fastigheten efter vår
 fader C. Morell eller 4 snesland åkerjord beläget i Loka fäbodars å Elf-
 dahls socken hvilken Egendom Seljaren öfverlåter åt köparen att
 såsom öfver all annan sin lagligen åtkomna Egendom, Mora
 och Östnor Den 17 juni 1869 C. Morell,
 Bevittnas af
 Kråk Erik Larsson
 Kråk Lars Lars son

För en öfverenskommen redan gottgjord köpesumma 13 Rd riksmünt förseljer jag undertecknad till min broder Matts Carlsson Morell i Östnor, en sjundedel av fastigheten efter vår fader C. Morell eller 4 snesland åkerjord beläget i Loka fäbodars å Elfdahls socken hvilken egendom seljaren öfverlåter åt köparen att såsom öfver all annan sin lagligen åtkomna egendom Mora och Östnor den 17 juni 1869.

C. Morell

Bevittnas af

Kråk Erik Larsson

Kråk Lars Lars son

Mora 17de Juni 1877.
 Råmbå A Mattson ^{ÖA}
 Östnor -

Tisdag kan jag hafva
 Trot Olle emot eder för att
 möta i Lokbodarna hvad som
 är utsigt få köpa.
 Blir mig möjligt kan jag
 själf och vara der.
 Wänskapsfullt
 G Schröder

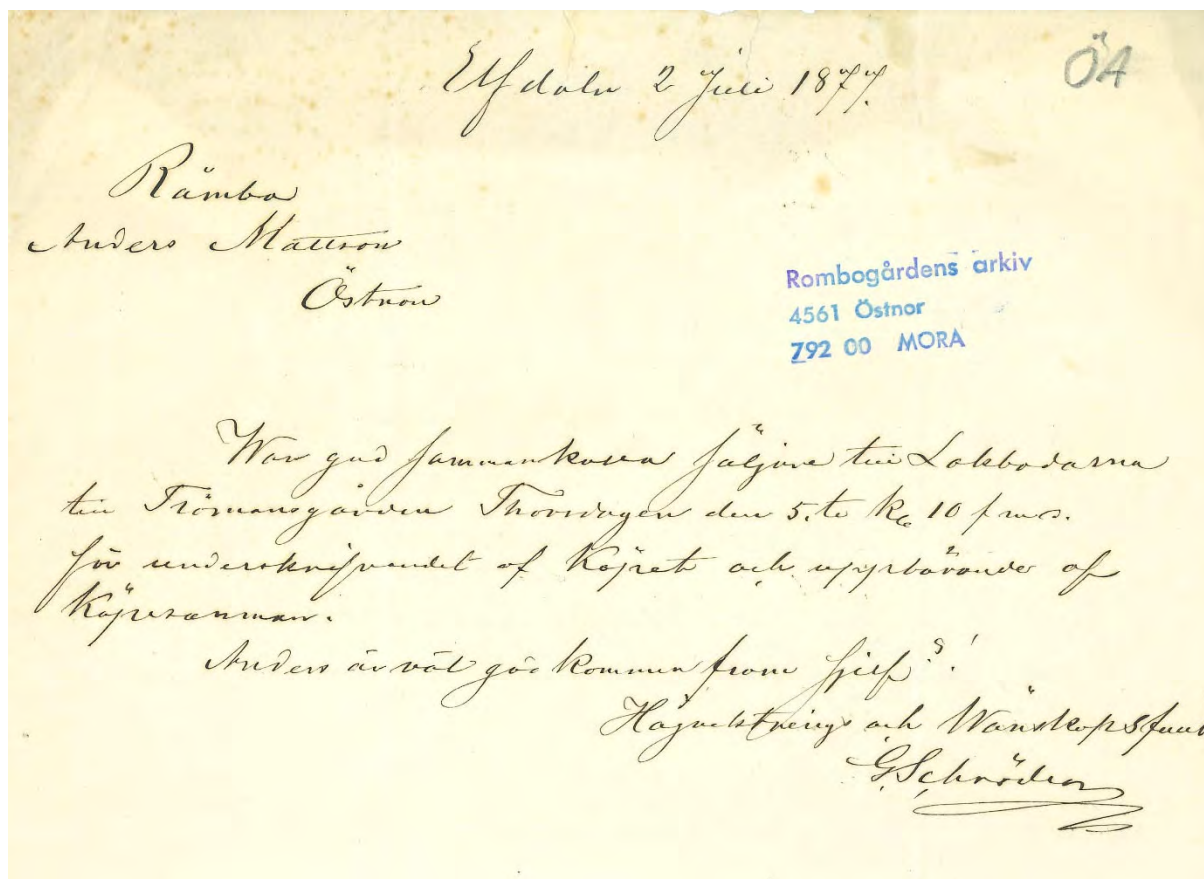
Mora 17:de Juni 1877

Råmbå A Mattson Östnor

Tisdag kan jag hafva Trot Olle emot eder för att möta i Lokbodarna hvad som är utsigt få köpa.
 Blir mig möjligt kan jag själf och vara der.

Wänskapsfullt

G. Schröder

Elfdalen 2 juli 1877

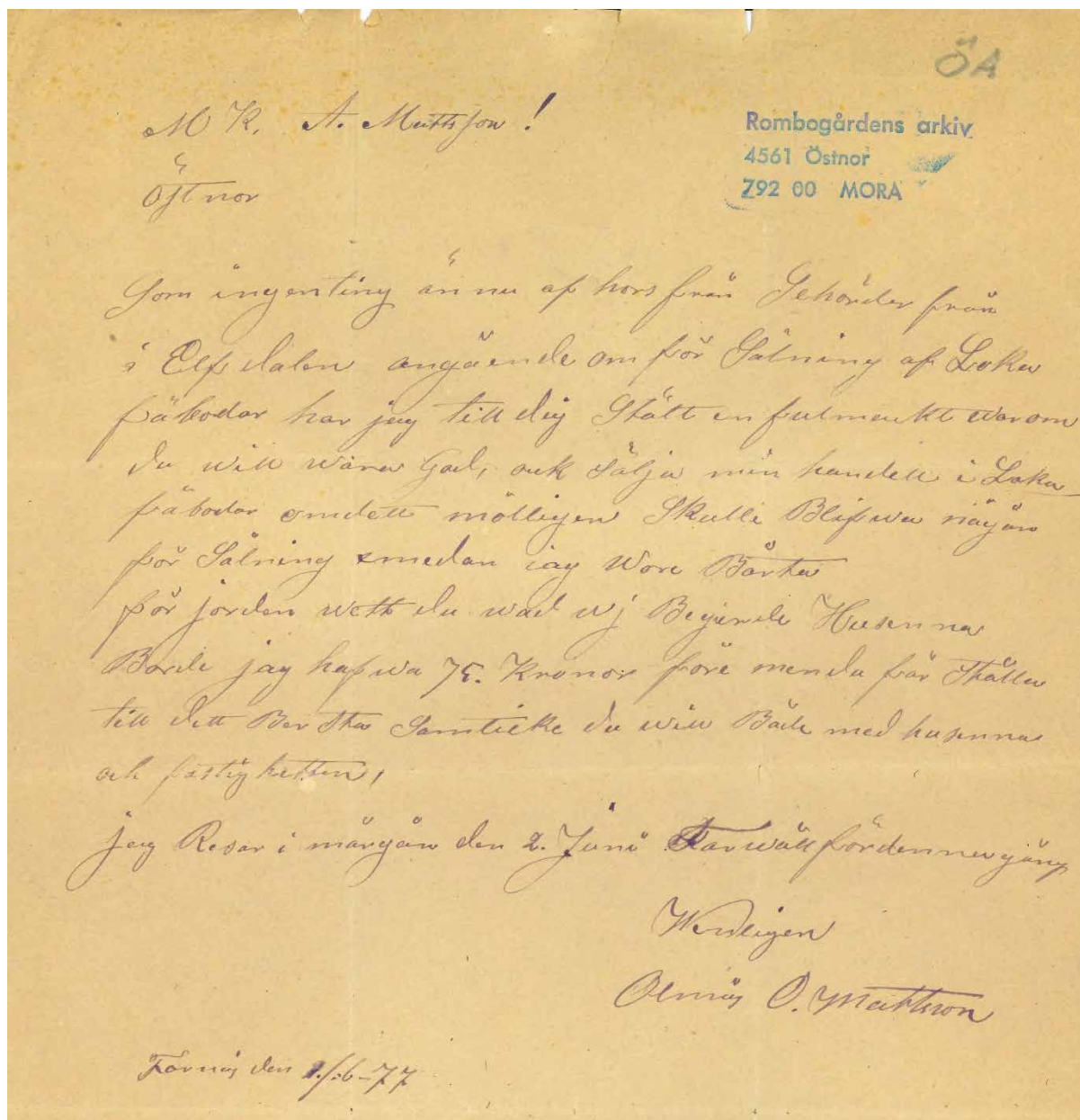
Råmbo Anders Matsson Östnor

Var god sammankalla följande till Lokbodarna till Trömansgården Thorsdagen den 5:te kl 10 fm för underskrifvandet af Köpet och uppbärande av Köpesumman.

Anders är väl gör komma fram själv?

Högaktning och Wänskapsfullt

G. Schröder

Som ingenting ännu avhört från Schröder i Elfdalen angående om försäljning av Loka fäbodas har jag till dig ställt en fullmakt varom du vill vara god ock sälja min andel i Loka fäbodas om det möjligen skulle blifva någon försäljning emedan jag vore bårta för jorden wett du wad vi begerde Huden nas. Borde jag hafva 75 kronor före nemnda fäbo ställen. Till detta ber ska samtycka du vill både med husena och fastigheten. Jag reser i mårgån den 2 juni. Farväl för denna gång.

Wenligen

Olmås O Mattson

Färnäs den 1/6 -77

Käpebref

Till Stora Kopparbergs Bergslag, Karsnäs Sjöverks Aktiebolag samt Kopparbergs och Hofors Sjöverks Aktiebolag eller dess rättshandfäran försälja underutskrivade nedanstående egendomar, bestående af det antal skogslund och handland åker och skog, som här nedan finnes antecknade, gjemte dertill fallande skog och öfriga förmåner, belägna uti Stora Kopparbergs län, Sjöfåls socken och församlingen Lokladarne uti gemensamt af Kopparbergs tillträdas, emot en öfverenskommen och denna dag erlagd köpesumma af Sextusen tvåhundra sju (6207) kronor 45 öre, som härmed gättas; uti afhånda vi oss nämnda gjemte lotten med allt haad dertill lydt och förbehåller oss, och tillägga desamma ofruktbarhet skog att dermed styra såsom med all annan dens lagfärdiga egendom och förbinda oss stånds härmed enligt Lag. Måns den 5 Juli 1877.

Säljarnes namn

Best af försälda köpesumma.

Åker Skog Skogen

skogslund handland 100 skogslund handland 100

Erik (bn) Matsen Morell för egen del och för sin hustru Rosdottir och fullmakt	8	6	37	13	7	90	298	67
Anders Matsen genom brodern Erik								
(bn) Matsen, Morell	1	4	-	2	7	58	51	55
Borgg Anders (bn) Armasen Måns Östner	7	2	67	9	4	36	238	30
Anna (bn) Andersdotter								

Arrende Kontrakt

Härmed bortarrenderas till den tid pågående Horskifte
uti Elfdals socken blifvit utstakat, till Erik Mattsons Norn
8 veckors Sommarlöst Lökto Fäboden för 4 kor.

Erik Matts Carlsson	8	2	8	8	3	8
Borg Matts Carlsson	8	2	8	8	3	8
Romb Anders Nilsson	8	2	8	8	3	8
Karin Anders Olsson	8	2	8	8	2	8
Skari Aron Nilsson	8	2	8	8	1	8
Margit Isdotters Norn	8	2	8	8	2	8
Borg Anders Pernon					2	8
Fin Anders Andersson					1	8

gentförmågan af förmågan på de jordlotter uti Lökto
Fäboden oförannämnde personer en specification i Köpet af
denne dag föräldt till medannämnde Bolag, emot att arren-
datorerna till egaren lämna den gödsel och spilling som faller
af oförannämnde kreatur, och efter andel deltagers uti stängsel
af fäbodens.

Arrendatorerna ega att uti de hus som i egendomen finnas
intäga blifvande skördar samt att under vakttiden ägnas
kullar och mjölkrum.

Egare är dock förhindrad att utan ersättning låta verk-
ställa odling och utvård, hus förflytta till eller ifrån bort-
arrenderade jordlotter m. m. som för hela egendomens för-
sättande i ett godt skick nödigt är en förbehåll.

I Balm Bergslag Rorsnäs Lägerhets skäu Bolag
samt Kopparbergs och Hofors skäu Bolags vägnar.
Elfdalen den 5te juli

G. Schröder

Med i andra sidan stående kontrakt förklara vi oss
till alla delar nöjde och hafva vi deraf varit exemplar
tagit som försett gälla.

Mora den 5 Juli 1877.

På en gång närvarande

Wetters.

Wetters.

Hafward Jönsson

Honore Anders Aronson
Bogg Aron & Aronson
Katriin Antens Olgson
Erik & Matrons Morell
Erik Carl Jon

Mats Morén
Hindens Strömgrens för.
Majt Erndotten Morén enkl. fullmakat
Bogg Anders Persson
G. Brodren Erik Persson
Finn Anders Andersson

Delägarna i Lokbodarna 1877

Födelseår och dödsår

1. Erik Matsson Morell 1829-1893
Enkan Majt Ersdotter 1806-1881 (mor)
2. Anders Matsson Morell 1833- 1922 (kallades för Garibaldi)
3. Bogg Anders Arosson 1851-1879
Bogg Anna Aronsdotter 1853-1911 (syster)
4. Katrin Anders Olsson 1823 (Risa)-1885
Hustrun Anna Ndersdotter 1822-1902 (klockar)
Finns Lars Erssons enka Karin Andersdotter 1818-1892 (syster med Anna)
5. Erik Karlsson Morell 1842-1893
Mats Morell 1846-1929
6. Bogg Mats Ersson 1832-1912 (Kal-Mas) såsom förmyndare för
Bogg Majt Ersdotter 1859-1937 och Bogg Anders Ersson 1844-1908 (halvsyskon till Kal-Mas)
Larsis Olof (bomärke) Olsson???
7. Krång Mats Larsson 1829-1904 (Tåmå-Mas)
8. Stickå Erik Ersson för egen del och för hustrun Anna Ersdotter enl. fullmakt???
9. Krång Erik Larsson 1823-1909
10. Bogg Lars Ersson 1811-1895
Bogg Anders Ersson 1815-1888
Bogg Anna Ersdotter 1824-1902 genom Rombo Anders Matsson enl. fullmakt
11. Bogg Aron Aronsson 1820-1884
12. Krång Lars Ersson? Genom Rombo Anders Matsson enl. fullmakt.
13. Olmå Olof Matsson i Färnäs?
14. Enkan Spjut Karin Larsdotter 1798-1877 genom Krång Mats Larsson enl. fullmakt
15. Geting Anders Andersson Blyberg 1824-? Flyttat till Folkärna
16. Enkan Krång Anna Andersdotter 1815-1889 sönerna
Anders Persson 1840-1914
Erik Persson 1845-1926
17. Hinders Sven Svensson 1834-? (till Nordamerika) för egen del och för
Hinders Sven Olssons enka Majt Ersdotter Morell 1805-1888 enl. fullmakt
18. Rombo Anders Aronsson 1814-1883 eller
Rombo Anders Aronsson 1831-1905
19. Sven Ersson 1825-1900
20. Hinders Anders Andersson 1927-1906
21. Hinders Anna Matsdotter 1834-1915
22. Krång Erik Larsson 1823-1909 såsom förmyndare för
Finn Karin Andersdotter 1854-1918, Finn Anders Andersson 1848-1930
Enkan Krång Anna Andersdotter?
Bälter Erik Persson (Skåjrmän) 1827-1908 för egen del och för hustrun
Karin Andersdotter 1821-1889 enl. fullmakt
23. Rombo Erik Matsson Färnäs 1826-1910 (Gudru Jerk)
Sven Ersson 1825-1900
Rombo Anders Matsson 1832-1919

Delägarna antecknade från köpebrevet från den 5 juli 1877.

Födelse/dödsåren återfanns dels på Släkttavlor på Östnors Byalags hemsida och dels Arkiv Digital.

